

Schoolplan 2019-2023

RKBS De Waterwilg Nootdorp

De Waterwilg

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	4
1.1 Voorwoord	4
1.2 Doelen en functie	4
1.3 Procedures	4
1.4 Verwijzingen	5
2 Schoolbeschrijving	6
2.1 Schoolgegevens	6
2.2 Kenmerken van het personeel	6
2.3 Kenmerken van de leerlingen	7
2.4 Kenmerken van de ouders	7
2.5 Sterkte-zwakteanalyse	8
2.6 Landelijke ontwikkelingen	8
3 Onderwijskundig beleid	9
3.1 De missie van de school	9
3.2 De visies van de school	9
3.3 Levensbeschouwelijke identiteit	11
3.4 Sociale en maatschappelijke ontwikkeling	11
3.5 Actief Burgerschap en Sociale Cohesie	12
3.6 Leerstofaanbod	12
3.7 Vakken, methodes en toetsinstrumenten	13
3.8 Taalleesonderwijs	16
3.9 Rekenen en wiskunde	16
3.10 Wereldoriëntatie	17
3.11 Kunstzinnige vorming	17
3.12 Bewegingsonderwijs	18
3.13 Wetenschap en Technologie	19
3.14 Engelse taal	19
3.15 Les- en leertijd	21
3.16 Pedagogisch handelen	21
3.17 Didactisch handelen	21
3.18 Actieve en zelfstandige leerhouding van de leerlingen	22
3.19 Klassenmanagement	22
3.20 Zorg en begeleiding	23
3.21 Afstemming	23
3.22 Extra ondersteuning	24
3.23 Talentontwikkeling	24
3.24 Passend onderwijs	24
3.25 Opbrengstgericht werken	25
3.26 Resultaten	25
3.27 Vervolgsucces	26
4 Personeelsbeleid	27
4.1 Integraal Personeelsbeleid	27
4.2 De schoolleiding	27
4.3 Beroepshouding	28
4.4 Professionele cultuur	28
4.5 Beleid met betrekking tot stagiaires	28

4.6 Werving en selectie	28
4.7 Introductie en begeleiding	29
4.8 Taakbeleid	29
4.9 Collegiale consultatie	29
4.10 Klassenbezoek	29
4.11 Persoonlijke ontwikkelplannen	30
4.12 Het bekwaamheidsdossier	30
4.13 Intervisie	30
4.14 Functioneringsgesprekken	30
4.15 Beoordelingsgesprekken	30
4.16 Professionalisering	31
4.17 Teambuilding	31
4.18 Verzuimbeleid	31
4.19 Mobiliteitsbeleid	32
5 Organisatie en beleid	33
5.1 Organisatiestructuur	33
5.2 Groeperingsvormen	33
5.3 Het schoolklimaat	33
5.4 Veiligheid	34
5.5 Arbobeleid	35
5.6 Interne communicatie	35
5.7 Samenwerking	35
5.8 Contacten met ouders	36
5.9 Overgang PO-VO	36
5.10 Privacybeleid	36
5.11 Voor- en vroegschoolse educatie	36
5.12 Voor-, tussen- en naschoolse opvang	37
6 Financieel beleid	38
6.1 Lumpsum financiering, ondersteuning en gesprekken	38
6.2 Externe geldstromen	38
6.3 Interne geldstromen	38
6.4 Sponsoring	39
6.5 Begrotingen	39
7 Zorg voor kwaliteit	40
7.1 Kwaliteitszorg	40
7.2 Kwaliteitscultuur	40
7.3 Verantwoording en dialoog	40
7.4 Het meten van de basiskwaliteit (Quick Scan)	41
7.5 Wet- en regelgeving	41
7.6 Inspectiebezoeken	42
7.7 Tevredenheidspelingen	42
7.8 Evaluatieplan 2019-2023	43
8 Strategisch beleid	44
8.1 Strategisch beleid	44
9 Formulier "Instemming met schoolplan"	45
10 Formulier "Vaststelling van schoolplan"	46

1 Inleiding

1.1 Voorwoord

Het schoolplan 2019-2023 dat nu voorligt, gaat over onze ambities voor de komende vier jaren. Onze school maakt deel uit van Lucas Onderwijs. In dit schoolplan wordt de relatie gelegd met de volgende documenten van Lucas Onderwijs:

- * Beleidskader Onderwijskwaliteit
- * Koerskader 2019
- * Koersbeweging 2022

De thema's uit Koersbeweging 2022 die wij relevant vinden voor onze schoolontwikkeling zijn:

- Toekomstgericht Onderwijs
- Toekomstgericht Personeelsbeleid
- Doorlopende lijnen PO-VO en KC
- Passend Onderwijs
- Besturingsfilosofie

Deze beleidsterreinen vormen de focus voor onze kwaliteitszorg in brede zin. Dit betekent, dat wij de beleidsterreinen beschrijven, uitvoeren, periodiek beoordelen en borgen of verbeteren.

De onderscheiden beleidsterreinen in dit schoolplan komen (deels) overeen met de kwaliteitsaspecten die de Inspectie van het Onderwijs onderscheidt in haar toezichtkader. In het hoofdstuk Personeelsbeleid beschrijven we de competenties (in de geest van de wet Beroepen in het onderwijs) die wij hanteren voor de persoonlijke ontwikkeling van onze werknemers. Deze competenties vormen de rode draad in ons personeelsbeleid dat we nastreven. We zien het geheel als een dynamisch groeidocument.

Bijlagen

1. Beleidskader Onderwijskwaliteit Lucas Onderwijs
2. Koerskader 2019
3. Koersbeweging 2022

1.2 Doelen en functie

Ons schoolplan beschrijft, binnen de kaders van het Koersplan van Lucasonderwijs, in de eerste plaats onze kwaliteit: onze missie, onze visie en de daaraan gekoppelde doelen. Wij spreken in dit geval van ambities waarbij we aangeven wat we nog willen bereiken. Op basis van de huidige situatie hebben we diverse instrumenten ingezet om grip te krijgen op onze sterke en zwakke punten en daarmee op onze verbeterdoelen voor de komende vier jaar. Het schoolplan functioneert daardoor als een verantwoordingsdocument (wat beloven we?) naar de overheid, het bevoegd gezag en de ouders en als een planningsdocument (wat willen we wanneer verbeteren?) voor de planperiode 2019-2023. Op basis van ons vierjarige Plan van Aanpak (zie hoofdstuk Jaarplannen 2019-2023) willen we jaarlijks een uitgewerkt jaarplan opstellen. In een jaarverslag zullen we steeds terugblikken of de gestelde verbeterdoelen gerealiseerd zijn. Op deze wijze geven we vorm aan een cyclus van plannen, uitvoeren en evalueren.

1.3 Procedures

Het schoolplan is opgesteld door het managementteam van de school en er is input gegeven door diverse teamleden, de Medezeggenschapsraad en de Leerlingenraad. De teamleden hebben meegedacht over de missie en visie(s) van de school. Het managementteam en de leerjaarcoördinatoren hebben een bijdrage geleverd bij de nulmeting (Quick Scan). De komende vier jaar zullen we planmatig hoofdstukken van ons schoolplan met elkaar bespreken. Daarnaast zullen we aan het einde van ieder schooljaar het jaarplan voor het komend schooljaar samen vaststellen. Ieder jaar kijken we met het team ook terug: hebben we onze verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd? Tenslotte dragen we zorg voor een cyclische evaluatie van de beleidsterreinen, zoals beschreven in dit schoolplan. Wij stellen per jaar vast wat er (niet) goed gaat en bepalen onze verbeterdoelen, in relatie met ons schoolplan en de voorgenomen verbeterpunten (zie hoofdstuk Jaarplannen 2019-2023).

Dit schoolplan is ter goedkeuring voorgelegd aan de Medezeggenschapsraad.

1.4 Verwijzingen

Ons schoolplan is een rompplan. Daarom verwijzen we naar de volgende beleidsstukken en protocollen (bijlagen):

- Beleidskader Onderwijskwaliteit Lucas Onderwijs.
- Koerskader 2019 Lucas Onderwijs.
- Koersbeweging 2022 Lucas Onderwijs.
- De schoolgids.
- Checklist actief burgerschap en sociale integratie.
- Protocol "Leesproblemen en dyslexie".
- Het zorgplan.
- Het schoolondersteuningsprofiel.
- Protocol overstap PO-VO.
- Kijkwijzer voor klassenbezoek.
- Het Veiligheidsplan.
- Quick Scan mei 2019.
- Verbeterpunten en meerjarenplanning 2019-2023.
- Het inspectierapport d.d. 15 september 2015.
- Tevredenheidspeiling Leerlingen 2018.
- Tevredenheidpeiling Ouders 2018.

2 Schoolbeschrijving

2.1 Schoolgegevens

Gegevens van de stichting	
Naam stichting:	Lucas Onderwijs
Algemeen directeur:	Dhr. E.van Vliet
Adres + nr.:	Saffierhorst 105
Postcode + plaats:	2592 GK Den Haag
Telefoonnummer:	070-3001100
E-mail adres:	info@lucasonderwijs.nl
Website adres:	www.lucasonderwijs.nl

Gegevens van de school	
Naam school:	De Waterwilg
Directeur:	Mw. K.H. Zwaveling
Adres + nr.:	De Poort 4
Postcode + plaats:	2631 PT
Telefoonnummer:	015-3105300
E-mail adres:	info@dewaterwilg.nl
Website adres:	www.dewaterwilg.nl

2.2 Kenmerken van het personeel

Het managementteam van de school bestaat uit de directeur, twee intern begeleiders en de ICT-coördinator die tevens de coördinator is van de dependance.

Aan iedere bouw is een intern begeleider gekoppeld, te weten de onderbouw (groepen 1 t/m 4), middenbouw (groepen 5,6) en bovenbouw (groepen 7 en 8).

In het schooljaar 2018-2019 is er een extra intern begeleider gekoppeld aan de groepen 1 en 2.

Iedere leerjaargroep heeft een eigen leerjaarcoördinator. De leerjaarcoördinator (LJC-er) organiseert de praktische zaken op leerjaarniveau en denkt mee in het voeren schoolbeleid tijdens de maandelijkse LJC-overleggen met de directeur.

Het team bestaat uit:

- 1 directeur (voltijd)
- 15 voltijd groepsleerkrachten
- 23 deeltijd groepsleerkrachten
- 1 zij-instromer
- 2 vakleerkrachten bewegingsonderwijs (4 en 5 dagen)
- 1 vakleerkracht muziek
- 4 intern begeleiders (waarvan 2 in deeltijd)
- 1 maatschappelijk werker (12 uur per week)
- 1 orthopedagoog (1 dag per week)
- 1 leerkracht special educational needs
- 1 leerkracht remedial teaching
- 2 administratief medewerkers (een voltijd en een in deeltijd)
- 1 conciërge (1 dag per week)
- 2 overblijf coördinatoren

Lucas Onderwijs heeft een leerkrachtencoach in dienst. De Waterwilg huurt deze coach in om nieuwe leerkrachten te begeleiden (dit is een standaardprocedure) en incidenteel ten behoeve van leerkrachtbegeleiding bij gerichte coachingsvraagstukken.

Van de 50 medewerkers zijn er 43 vrouw en 7 man. De leeftijdsopbouw wordt gegeven in onderstaand schema (stand van zaken per 1-3-2019).

Per 1-9-2015	MT	OP	OOP
Ouder dan 60 jaar	0	2	2
Tussen 50 en 60 jaar	0	4	1
Tussen 40 en 50 jaar	2	8	2
Tussen 30 en 40 jaar	1	15	0
Tussen 20 en 30 jaar	1	13	0
Jonger dan 20 jaar	0	0	0
Totaal	4	42	4

2.3 Kenmerken van de leerlingen

De Waterwilg is een reguliere basisschool die in 2019 haar 20-jarig bestaan heeft gevierd.

De school wordt bezocht door 647 leerlingen bij aanvang van het schooljaar 2018-2019. Er stromen door het schooljaar heen nog 56 leerlingen in. Wij hebben op dit moment 4 leerlingen met een gewicht van 0,30 (ca. 0,6%) en 3 leerlingen met een gewicht van 1,20 (ca. 0,5%).

De verwachting is dat het leerlingenaantal geleidelijk zal gaan afnemen. Dit heeft voor een belangrijk deel te maken met de demografische ontwikkeling van Nootdorp; de nieuwbouwwijk groeit niet meer. Anderzijds zien wij dat er in toenemende mate leerlingen vanuit andere wijken van Nootdorp en Den Haag naar De Waterwilg komen (www.scholenopdekaart.nl (<http://www.scholenopdekaart.nl>)).

In algemene zin hebben wij als extra aandachtspunt:

De sociaal-emotionele ontwikkeling en daarbinnen de gedragsregulering. De basis van onze goed functionerende school is een veilig pedagogisch klimaat voor allen; leerlingen, personeel en ouders. De basis van dit pedagogisch klimaat is gelegd m.b.v. de Kanjertraining, een Cotan-goedgekeurde methode voor het begeleiden van de sociaal-emotionele ontwikkeling. De methode voldoet aan de kerndoelen van burgerschap en sociale integratie. Alle leerkrachten zijn gecertificeerd als kanjerleerkrachten en op de school werken twee kanjercoaches. Sinds november 2014 mag de school de naam van Kanjerschool voeren.

In het schooljaar 2017-2018 heeft De Waterwilg 5 Syrische vluchtelingkinderen opgenomen. Zij krijgen extra begeleiding via NT-2, arrangementen en schoolmaatschappelijk werk op De Waterwilg.

2.4 Kenmerken van de ouders

Onze school staat in een nieuwbouwwijk welke na 14 jaren van bouwen en uitbreiden inmiddels al een aantal jaren klaar is. Het opleidingsniveau van de ouders is ons bekend vanuit het aanmeldingsformulier dat ouders invullen wanneer zij hun kind op school aanmelden (69,7% HBO en WO opleiding).

Onze school heeft een katholieke identiteit (5,5% van de ouders heeft gezindte ingevuld).

Wij zien een trend dat het aantal echtscheidingen onder de ouderpopulatie toeneemt. Dit brengt veel kindproblematiek met zich mee en om die reden is er een uitbreiding gegeven aan de uren van de maatschappelijk werker van de school.

De ouders van de Syrische kinderen spreken geen Nederlands. Hiervoor wordt een tolk ingezet.

2.5 Sterkte-zwakteanalyse

In het kader van ons nieuwe schoolplan zien we voor de komende vier jaren een aantal kansen (intern en extern) en bedreigingen (intern en extern) voor wat betreft de school, het personeel en de leerlingen. We willen daarmee nadrukkelijk rekening houden in ons beleid en onze beleidskeuzen.

STERKE KANTEN SCHOOL	ZWAKKE KANTEN SCHOOL
Resultaatgerichte school	Mogelijkheden voor bewegend leren
Deskundig en enthousiast team dat zich optimaal inzet.	
Sterke zorgstructuur en goed pedagogisch klimaat.	
Goed onderhouden (net) schoolgebouw	
Innovatieve beleidsvoering	

KANSEN	BEDREIGINGEN
Internationalisering, waardoor leerlingen nog meer leren over de cultuur in andere landen en hun Engels kunnen verbeteren.	Het aantal leerlingen in Nootdorp en omgeving neemt af volgens de prognoses van de gemeente.
Technologische innovatie via o.a. Snappet waarbij meer onderwijs op maat gegeven kan worden.	Het lerarentekort waardoor het steeds moeilijker wordt om de vacatures in te vullen en vervanging te regelen bij afwezigheid van leerkrachten.
Aanpassing van de leerkrachtvaardigheden binnen een veranderend leerstofaanbod en verwerking van leerstof ten gevolge van de toename van ICT-gebruik.	Toename van aantal zorgleerlingen waarbij er sprake is van ernstige en meervoudige problematiek.
Aandacht voor de brede ontwikkeling van ieder kind (techniek, muziek, creativiteit, ICT).	
Aanpassen van het klassenmanagement aan de 21st century skills.	
Vorming van Integraal Kind Centrum.	

2.6 Landelijke ontwikkelingen

De hieronder genoemde thema's staan niet alleen bij De Waterwilg, maar ook landelijk in de schijnwerper. Wij gaan voor hoge kwaliteit, willen innovatief zijn en zoeken steeds kansen voor onderwijsverbetering. Wij staan voor de brede ontwikkeling van het kind; niet alleen de cognitieve ontwikkeling doet er toe, maar ook de creatieve-, muzikale, motorische en sociaal-emotionele ontwikkeling verdienen volledig de aandacht. Tevens willen wij betekenisvol zijn in en voor de samenleving.

Wij noemen een aantal thema's die landelijk én bij Lucas Onderwijs én onze school de aandacht verdienen:

- Veel aandacht voor passend onderwijs.
- Een sterk toenemende aandacht voor de sociale ontwikkeling van leerlingen.
- Ouders als partners van de school.
- Aandacht voor 21st century skills: accent op vaardigheden (brede ontwikkeling).
- Inzet ICT in het lesprogramma.
- De rol van de leraar komt steeds centraler te staan.
- Scholing en benutting van de professionele ruimte door de leraren.
- Aandacht voor Wetenschap en technologie.
- Het lerarentekort en de werkdruk.

3 Onderwijskundig beleid

3.1 De missie van de school

Missie-kern

De Waterwilg is een Katholieke basisschool voor kinderen van 4 t/m 12 jaar. Op onze school voeden we kinderen op tot kritische en democratische burgers in een multiculturele samenleving. Artikel 1 van de grondwet, ondernemingszin, talentontwikkeling, zorg om en voor de ander en duurzaamheid in de omgang met onze omgeving zijn daarbij kernwaarden.

Wij hanteren het leerstofjaarklassensysteem met veel aandacht voor het individuele kind. Onze school staat open voor alle leerlingen [alle religies] die aangemeld worden door hun ouders/verzorgers (tenzij het schoolondersteuningsprofiel verheldert dat wij een kind de juiste ondersteuning c.q. het juiste onderwijs niet kunnen bieden). Het is ons doel om leerlingen cognitief en sociaal te ontwikkelen zodat ze kunnen doorstromen naar een passende vorm van vervolgonderwijs. Gelet op het eerste vinden we met name de vakken Taal en Rekenen van belang en gezien het tweede besteden we veel aandacht aan het (mede) opvoeden van de leerlingen tot volwaardige en respectvolle burgers. Naast kennisoverdracht besteden we veel aandacht aan de culturele, creatieve, persoonlijke presentatie en lichamelijke ontwikkeling van de leerlingen.

Onze slogan is: " Waar je groeit met plezier!"

Onze kernwaarden zijn:

- Op onze school heerst een professionele cultuur.
- Op onze school hebben we oog voor het individuele kind.
- Op onze school hebben we oog voor de ouders/verzorgers (ouders als partners).
- Op onze school hebben we oog voor rust, reinheid en regelmaat.

De slogan en de kernwaarden worden nader toegelicht in de schoolgids.

Missiebeleid

Beleid om de missie levend te houden:

- Missie, slogans en kernwaarden komen 1 x per jaar aan bod in een personeelsvergadering.
- Missie en visie zijn opgenomen in de schoolgids.

Bijlagen

1. De Schoolgids

3.2 De visies van de school

Visie van Lucas Onderwijs

In het Koersplan van Lucas Onderwijs staat de basis van de visies beschreven. Wij geven daar op onze school onze eigen kleuring aan.

Visie op samenwerken

Wij willen de driehoek ouders-school-omgeving rond het kind versterken opdat de opvoeding en het onderwijs nóg kansrijker verlopen. We zien het als een taak van de school om de ouders tot partner te maken in opvoeding en onderwijs.

Visie op lesgeven

Het lesgeven is de kern van ons werk. We onderscheiden pedagogisch en didactisch handelen, hoewel beide facetten van ons werk feitelijk onscheidbaar zijn. Van belang daarbij is: oog hebben voor het individu, een open houding, wederzijds respect en een goede relatie waarin het kind zich gekend weet. Belangrijke pedagogische noties zijn: zelfstandigheid, eigen verantwoordelijkheid, kritische zin, reflecterend vermogen en samenwerking. Hier zien we een heldere relatie met de 21st century skills.

Gelet op de didactiek vinden we onder meer de volgende zaken van groot belang:

- tegemoet komen aan de intrinsieke wens van het kind om te ontdekken en te leren
- interactief lesgeven; de leerlingen betrekken bij het onderwijs
- onderwijs op maat geven: differentiëren met een warm hart voor gepersonaliseerd leren

- gevarieerde werkvormen hanteren (variatie = motiverend)
- tijdens de opvang- en onderwijsmomenten kinderen uitdagen hun creatieve denkvermogen in te zetten
- een kwaliteitsvolle (directe) instructie verzorgen
- kinderen zelfstandig (samen) laten werken

De groepen 4 t/m 8 werken met de 3.1 versie van Snappet. Deze is doorontwikkeld op het gebied van gepersonaliseerd leren.

Visie op leren

Kinderen leren doordat en omdat ze nieuwsgierig zijn. De school biedt kinderen de mogelijkheid om kennis op diverse manieren te verwerven. De leraren geven instructie via het expliciete instructie model en de leerlingen mogen het geleerde op verschillende manieren eigen maken. Dat kan zijn door lessen alleen te maken of met anderen samen. Leerlingen die korte instructie nodig hebben, kunnen snel zelfstandig aan het werk. Voor de leerlingen die meer instructie nodig hebben, wordt gebruik gemaakt van de verlengde instructie aan de instructietafel. Het leren kan bemoeilijkt worden door extra ondersteuningsbehoeften. Voor deze leerlingen is een zorgstructuur opgezet.

Er is een verschuiving gaande in de wijze van leren door de leerlingen. Het gebruik van ICT in het leren biedt kinderen de mogelijkheid om op eigen werk- en denkniveau een leerproces te doorlopen, het zogenoemde gepersonaliseerd leren. De groepen 4 t/m 8 werken met de vakken taal, spelling, rekenen en begrijpend lezen op Snappet. Door Snappet worden de leerlingen dagelijks gevolgd en is er goed zicht op de ontwikkeling van het kind. Dit geeft de mogelijkheid om op ieder moment in het schooljaar een meting te doen en de leerlingen bij te sturen.

Visie op identiteit

Onze school is een katholieke basisschool. De aandacht voor levensbeschouwelijke vorming is verweven in het onderwijs. Naast de eigen levensbeschouwelijke identiteit en de viering van de bijbehorende feesten besteden we in de bovenbouw aandacht aan andere levensovertuigingen met behulp van de methode "Wereldwijd geloven". We doen dit omdat we het belangrijk vinden dat onze kinderen kennis maken met een diversiteit aan levensovertuigingen met hun bijbehorende rituelen en feesten.

Visie op excellentie

Wij willen excellent zijn in ons onderwijs. Daarmee bedoelen we dat we de kansen voor elk kind op maximale ontwikkeling willen optimaliseren. Wij willen hier in uitblinken. We richten ons hierbij niet op slechts de high potentials: het gaat ons om het maximaal ontplooiën van de mogelijkheden van alle kinderen.

Visie op 21st century skills

Op De Waterwilg is het inbedden van de 21st century skills een speerpunt voor het onderwijs dat we geven.

Wij bereiden onze leerlingen voor op de huidige en toekomstige samenleving. We onderschrijven in de eerste plaats het belang van een kennissamenleving en gaan ervan uit, dat kennis altijd en overal voorhanden is. We beseffen dat het in de kennissamenleving ook gaat om kenniscreatie en -constructie, om innovatie. De ontwikkeling van digitale middelen en media maakt dat globale grenzen vervagen en het delen van kennis en het met elkaar (daarover) communiceren een steeds meer centrale rol speelt in onze (toekomstige) samenleving.

Op onze school willen we daarom gericht aandacht besteden aan de 21st century skills:

- Samenwerking
- Communicatie
- Sociale en culturele vaardigheden, waaronder Burgerschap
- ICT basisvaardigheden
- Probleemoplossende vaardigheden
- Creativiteit
- Kritisch denken
- Computation thinking
- Mediawijsheid
- Zelfregulering
- Informatieve vaardigheden

Bij de vormgeving van ons onderwijs laten wij ons leiden door onderstaand model:

De gerichtheid van onze school op de 21st century skills heeft grote gevolgen voor de deskundigheid van de leraren,

voor ons aanbod, voor onze middelen (waar onder digitale leermiddelen) en onze organisatie (inclusief didactiek en klassenmanagement). Het laatste aspect vraagt ook om een doordenking van de rol van de leraar, de rol van de leerling en de rol van de ouders/verzorgers.

3.3 Levensbeschouwelijke identiteit

Onze school is een Rooms Katholieke basisschool.

De aandacht voor levensbeschouwelijke vorming is verweven in het onderwijs. Daarnaast besteden we in de bovenbouw structureel en expliciet aandacht aan diverse wereldreligies.

We zien een sterke relatie tussen levensbeschouwelijke vorming, sociaal-emotionele ontwikkeling (o.a. omgaan met de ander en de omgeving), ontwikkeling van sociale vaardigheden, actief burgerschap en sociale cohesie. We vinden het belangrijk dat leerlingen op een goede wijze met elkaar omgaan en dat ze respect hebben voor de mening en visie van anderen.

Op het gebied van levensbeschouwing doen wij het volgende:

- Wij vieren op school de feesten die horen bij de Christelijke identiteit.
- Onze levensbeschouwelijke identiteit komt dagelijks terug in de lessen a.d.h.v. de methode Trefwoord (groep 1 t/m 6).
- Voor de groepen 7 en 8 gebruiken wij de methode: Wereldwijd Geloven.
- M.b.v. de methode Wereldwijd Geloven besteden wij aandacht aan religieuze feesten.
- Wij besteden gericht aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling (waarbij het accent ligt op omgaan met jezelf, de ander en de omgeving).
- Wij besteden gericht aandacht aan actief burgerschap en sociale cohesie.
- Wij laten leerlingen, waar mogelijk, kennismaken met de verschillen in de samenleving.
- De groepen 7 en 8 werken samen met leerlingen uit Engeland, Zweden, Finland, Denemarken en Zweden middels het #Co-Think-project (zie hoofdstuk 3.6).

3.4 Sociale en maatschappelijke ontwikkeling

Het sociaal-emotionele welbevinden van de leerlingen heeft veel invloed op hun totale functioneren. Onze school besteedt daarom structureel en systematisch aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. We doen dit allereerst om een veilig schoolklimaat voor de leerlingen te creëren, maar daarnaast doen we dit omdat we onze leerlingen willen opvoeden tot verantwoorde burgers. Ze moeten goed voor zichzelf kunnen zorgen en goed kunnen omgaan met de mensen en de wereld om hen heen (dichtbij en verder weg).

Op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling doen wij het volgende:

- In de groepen 1 t/m 8 wordt gewerkt met de methode van de Kanjertraining.
- Alle leerkrachten zijn in het bezit van de Kanjercertificering en volgen één keer per twee jaar een nascholing.
- Nieuwe leerkrachten krijgen een 3-daagse Kanjertraining aangeboden.
- De ontwikkeling van de groep en de individuele leerlingen wordt tijdens de groepsbespreking besproken (leerkracht en IB'er). In deze gesprekken worden ook mogelijke aanpakken voor een groep of voor een individuele leerling besproken.
- Onze school beschikt over een SEN groep (Special Educational Needs).
- Onze school beschikt over een leerlingvolgsysteem voor sociaal-emotionele ontwikkeling, de KanVAS (Kanjervolg- en Adviesstelsel).
- De docentvragenlijst (behorende bij KanVAS) wordt door alle groepsleerkrachten twee keer per jaar ingevuld.
- De leerlingen van groep 3 en 4 vullen twee keer per jaar een vragenlijst ten behoeve van een sociogram in (mogelijk wordt dit volgend schooljaar alleen groep 4).
- De leerlingen van groep 5 t/m 8 vullen twee keer per jaar vragenlijsten in over hun welbevinden en een vragenlijst ten behoeve van een sociogram.
- De kanjercoördinatoren maken elk halfjaar een analyse van de scores op KanVAS van de gehele school. Deze analyse wordt besproken met de IB'ers.
- De uitslagen van alle vragenlijsten worden per groep verwerkt en geanalyseerd in het Groepsplan gedrag. Aan de hand van deze analyse wordt de aanpak voor de groep, clusters (groepjes leerlingen met eenzelfde ondersteuningsbehoefte) en/of individuele leerlingen bepaald. Dit groepsplan wordt tussentijds geëvalueerd en bijgesteld in overleg met de IB.
- Naar aanleiding van de afnames van KanVAS volgt er ook een klassenzorgscore. Deze geeft aan hoeveel

procent van de leerlingen opvallend en/of zorgwekkend scoren op de vragenlijsten. Indien meer dan 25% van de leerlingen uitvalt, volgt er een interventie in de groep en wordt deze beschreven in het groepsplan. De kanjercoördinatoren zijn hierbij betrokken.

- De leefregels zijn duidelijk geformuleerd en hangen zichtbaar in de school. Elk jaar wordt één van de leefregels centraal gesteld, de leerlingen geven hier invulling aan middels een gedichtje, liedje of dansje tijdens de opening van het schooljaar.
- Via de schoolmaatschappelijk werker kunnen de leerlingen een weerbaarheidstraining volgen.

Op het gebied van sociale en maatschappelijke ontwikkeling willen wij het volgende bereiken:

- Alle leerkrachten volgden individueel in Almere de nascholingstraining. Door het lerarentekort wordt het steeds lastiger om vervanging voor de groepen te regelen. Daarom gaan we 1 keer per twee jaar op een margedag een nascholingsdag organiseren voor het hele team. Deze nascholing vindt plaats op De Waterwilg. Op deze manier zorgen we ervoor dat de geleerde kennis up-to-date blijft.
- Vanuit de Kanjertraining vullen de leerlingen twee keer per jaar een vragenlijst in. Onze school heeft haar eigen ambitie geformuleerd en streeft erna dat iedere groep onder de 15% scoort op de leerling vragenlijsten.

3.5 Actief Burgerschap en Sociale Cohesie

Ten aanzien van actief burgerschap en sociale cohesie hebben wij in de loop der jaren een visie ontwikkeld. De leerlingen groeien op in een steeds complexere, pluriforme maatschappij. Onze school vindt het van belang om haar leerlingen op een goede manier hierop voor te bereiden. Leerlingen maken ook nu al deel uit van de samenleving. Allereerst is kennis van belang, maar daar blijft het wat ons betreft niet bij. Wij vinden het belangrijk dat onze leerlingen op een bewuste manier in het leven staan, waarbij ze niet alleen respect hebben voor anderen, maar ook naar anderen omzien. In de school leren wij leerlingen daarom goed samen te leven en samen te werken met anderen. Wij willen leerlingen brede kennis over, en verantwoordelijkheidsbesef meegeven voor de samenleving.

Op het gebied van actief burgerschap doen wij het volgende:

- Wij voeden onze leerlingen op tot fatsoenlijke evenwichtige mensen die respectvol (vanuit duidelijke waarden en normen) omgaan met zichzelf, de medemens en de omgeving.
- Wij voeden onze leerlingen op tot personen die weten wat democratie inhoudt en die daar ook naar handelen. Ze leren hun mening over maatschappelijke thema's te verwoorden.
- Wij voeden onze leerlingen op tot mensen die "meedoen", die actief betrokken willen zijn op de samenleving en die gericht zijn op samenwerking.
- Wij voeden onze leerlingen op tot personen die kennis hebben van, en respect voor andere opvattingen en overtuigingen (religies).
- Wij richten ons op de algemene ontwikkeling en we geven onze leerlingen culturele bagage mee voor het leven.
- Wij laten voorbeeldgedrag zien.
- De leerlingen van de groepen 5 t/m 8 kiezen hun eigen klassenvertegenwoordiger die zitting neemt in de Leerlingenraad. De Leerlingenraad vergadert zes keer per jaar met de directeur over het reilen en zeilen van de school.

Op het gebied van actief burgerschap willen wij het volgende nog bereiken:

- De leerlingenraad steeds meer betrekken bij de ontwikkeling van de school en zorgen dat deze leerlingen een actieve rol krijgen.
- Middels de checklist "Actief Burgerschap en Sociale Integratie" willen wij bijhouden wat wij concreet doen aan de onderwerpen: sociale ontwikkeling, democratie, participatie, identiteit en culturele ontwikkeling.

Bijlagen

1. Checklist Actief Burgerschap & Sociale Integratie

3.6 Leerstofaanbod

Op onze school gebruiken wij eigentijdse methodes die voldoen aan de kerndoelen. De methodes worden bij de hoofdvakken integraal gebruikt door de leraren en daar waar nodig aangevuld met extra stof. Voor de toetsing van de leerstof maken we gebruik van methode-onafhankelijke (Cito) en methodegebonden toetsen.

Op het gebied van leerstofaanbod doen wij het volgende:

- Onze methodes voldoen aan de kerndoelen (zie overzicht).
- Het leerstofaanbod vertoont een doorgaande lijn.
- Het leerstofaanbod komt tegemoet aan relevante verschillen.
- Het leerstofaanbod voorziet in de ondersteuning van de sociaal-emotionele ontwikkeling.
- De school besteedt aandacht aan actief (goed) burgerschap.
- Het leerstofaanbod voorziet in het gebruik leren maken van ICT.
- Het leerstofaanbod voorziet in aandacht voor intercultureel onderwijs.
- Het leerstofaanbod bereidt leerlingen voor op het vervolgonderwijs.
- Naast het gebruik van methodes is er voldoende tijd en ruimte voor initiatieven van leerkrachten die de actualiteit van alledag een accent geven.
- Onze samenwerkingspartner ZieZoo (bso) biedt verlengde schooldag activiteiten aan voor alle leerlingen.
- In de middagpauze biedt "Team for Talent" sportactiviteiten aan voor de groepen 4 t/m 8.
- In de Kangoeroegroep is er extra aanbod voor leerlingen die op een hoger niveau presteren en behoefte hebben aan een andere manier van werken.
- In de SEN (Special Educational Needs) is er extra aanbod voor leerlingen die op een eigen leerlijn werken of behoefte hebben aan een kleine onderwijssetting waarin extra aandacht geboden kan worden.
- In de RT-groepjes is er extra aanbod voor leerlingen die met enige ondersteuning weer mee kunnen doen met de klas of op een lager niveau presteren en behoefte hebben aan extra ondersteuning.

Op het gebied van leerstofaanbod willen wij het volgende bereiken:

- Voor de zaakvakken aardrijkskunde, geschiedenis, techniek en natuur gaan we werken met nieuwe methoden waarbij de leerlingen zich goed ontwikkelen qua kennisniveau. Tijdens de verwerking van de leerstof ontwikkelen de leerlingen hun 21st Century Skills.

3.7 Vakken, methodes en toetsinstrumenten

De leerlingen van de groepen 4 t/m 8 krijgen de kernvakken (rekenen, taal, spelling, woordenschat en begrijpend lezen) aangeboden via "Snappet". Dit is een adaptief onderwijsprogramma en wordt op de tablet aangeboden.

De voordelen van Snappet zijn:

- De leerlingen krijgen meteen feedback op wat ze doen.
- Betere leerresultaten door verhoogde motivatie en concentratie van de leerlingen.
- Meer individuele differentiatie mogelijk.
- Direct inzicht in de leervoortgang van de klas en individuele leerlingen.
- Meer tijd voor instructie, lesvoorbereiding en remediëring door automatisch nakijken en foutenanalyse.
- Tegelijk digitaal aan de slag (in plaats van om beurten op de computer) doordat ieder kind een eigen tablet heeft.

Er is in de media aandacht besteed aan langdurig beeldscherm gebruik. Als kinderen langdurig op een beeldscherm (tablet) kijken of in een boek lezen (het gaat dan om een afstand van 30 cm), dan kan dit bijziendheid opleveren. Daarom is het voor de ogen belangrijk dat de activiteiten worden afgewisseld. Uit onderzoek blijkt namelijk dat het goed is voor de ogen om af te wisselen met dichtbij en veraf kijken. Op De Waterwilg wordt er maximaal 30/40 minuten aaneengesloten op de tablet gewerkt. De leerkrachten zorgen voor veel afwisseling waarbij er op de tablet wordt gewerkt (dichtbij kijken) en andere activiteiten waarbij het gaat om veraf kijken. Het gebruik van het digibord is op dit gebied geen probleem omdat deze van een grotere afstand bekeken wordt.

Enkele voorbeelden van veraf kijken zijn:

- luisteren naar de instructie van de leerkracht
- samen oefeningen doen op het digibord
- lessen met andere (creatieve) verwerkingsvormen
- "energizers" (kleine opdrachten met bewegingen waarbij er geleerd wordt)
- lessen waarbij de tablet niet wordt ingezet zoals Engels, Topondernemers, schrijven, handvaardigheid, tekenen, muziek, verkeer en gymnastiek (zie hoofdstuk 3.12).

Schooltijden en lessentabel

De schooltijden staan vermeld in onze schoolgids (www.dewaterwilg.nl).

De lesentabel staat vermeld op Vensters PO (www.scholenopdekaart.nl).

In onderstaande tabel wordt aangegeven welke methodes en toetsinstrumenten wij gebruiken voor de verschillende vakken. Gelet op de kerndoelen, gaan we ervan uit, dat de methodes die we gebruiken dekkend zijn voor de kerndoelen. We gebruiken de methodes integraal, maar vullen wel aan waar we dat nodig vinden (opplussen). Daardoor borgen we dat we de kerndoelen ook daadwerkelijk behalen. Hetzelfde geldt voor de referentieniveaus. Ons uitgangspunt is, dat we de referentieniveaus realiseren door het gebruik van onderstaande methodes en gevalideerde toetsen (Cito).

Op het gebied van vakken, methodes en toetsinstrumenten doen wij het volgende:

- We gebruiken verschillende methodes en toetsen (zie tabel).
- Wij volgen de leerlingen m.b.v. het observatie instrument "Kijk!".
- De toetsen voor de kleuters zijn afgeschaft in het schooljaar 2019-2020.
- Wij gebruiken de nieuwe versie 3.0 toetsen van Cito.
- De methodetoetsen voor Engels, topografie en begrijpend lezen worden op papier afgenomen.
- Wij nemen geen methode gebonden toetsen af voor rekenen, taal en spelling. Door Snappet worden de leerlingen dagelijks gevolgd en is er goed zicht op de ontwikkeling van het kind. Dit geeft de mogelijkheid om op ieder moment in het schooljaar een meting te doen en de leerlingen bij te sturen.

Op het gebied van vakken, methodes en toetsinstrumenten willen wij het volgende nog bereiken:

- Voor de zaakvakken aardrijkskunde, geschiedenis, techniek en natuur gaan we werken met methoden waarbij de leerlingen zich goed ontwikkelen qua kennisniveau. Tijdens de verwerking van de leerstof ontwikkelen de leerlingen hun 21st Century Skills.
- Wij evalueren ieder schooljaar met de intern begeleider en de leerkrachten van de onderbouw of de methode "Kijk!" ons voldoende informatie geeft om de totale ontwikkeling van ieder kind goed te volgen.

Vak	Methodes	Toetsinstrumenten	Vervangen
Taal	Veilig Leren Lezen	Methodegebonden toetsen (groep 3)	
	Taal in Beeld		
		Cito Entreetoets-7 en Centrale Eindtoets-8	
Spelling	Veilig Leren Lezen	Methodegebonden toetsen (groep 3)	
		Cito-spelling 3.0 (groep 3)	
	Spelling in Beeld		
		Cito-spelling 3.0(groep 4) Cito- spelling (groepen 5 t/m 8)	
Technisch lezen	Veilig leren lezen	methodegebonden toetsen (groep 3)	
		Protocol Leesproblemen - Dyslexie	
	Timboektoe		
		Cito-DMT en AVI (groepen 3 t/m 8)	
Begrijpend lezen	Nieuwsbegrip	Methodegebonden toetsen 3 t/m 8)	
		Cito-Begrijpend lezen 3.0 (groepen 3 en 4) Cito begrijpend lezen (groepen 5 t/m 8)	
Rekenen	Met sprongen vooruit	Groepen 1-2, geen toetsing	
	Pluspunt-3	Cito R&W 3.0 (groepen 3 en 4)	
		Cito R&W (groepen 5 t/m 8)	
Engels	Stepping Stones	Methodegebonden toetsen (7 en 8)	
Schrijven	Pennenstreken	Methodegebonden toetsen (3 t/m 5)	
Aardrijkskunde & topografie Natuur & Techniek Geschiedenis	Meander Wijzer Brandaan	Geen toetsing maar beoordeling a.d.h.v. evaluatie van leerproces en product.	
Verkeer	School op SEEF	groepen 1 t/m 7	
	Verkeerskrant	Ter voorbereiding op het verkeersexamen in groep 7	
Handvaardigheid en tekenen	Laat maar zien	Geen toetsing	
Muziek	Meer met muziek	Geen toetsing	
Drama	Drama Online	Geen toetsing	
Bewegingsonderwijs	Basislessen	Geen toetsing	
Sociaal-emotionele ontwikkeling	Kanjertraining	Geen toetsing	
Godsdienst	Trefwoord 1 t/m 8	Geen toetsing	
	Wereldwijd geloven 7 + 8	Geen toetsing	

3.8 Taalleesonderwijs

Het vakgebied Nederlandse taal krijgt veel aandacht in ons curriculum. Om de wereld om je heen goed te kunnen begrijpen is het nodig om de taal adequaat te leren gebruiken. Ook bij veel andere vakken heb je taal nodig. Het is belangrijk dat de leerlingen snel goed kunnen lezen omdat ze daardoor de informatie bij de andere vakken sneller kunnen begrijpen en gebruiken.

Taalachterstanden pakken wij aan vanaf het allereerste begin. Een leerkracht is voor 1 dag vrij geroosterd om NT-2 kinderen in een kleine groep te begeleiden. Zij krijgen gerichte taal oefeningen om de Nederlandse taal onder de knie te krijgen. De groepsleerkracht geeft in de eigen groep ook extra taalondersteuning aan kinderen die dat nodig hebben. Zo worden bijvoorbeeld de geleerde woorden ter ondersteuning opgehangen in het klaslokaal (visueel maken). Soms wordt een arrangement aangevraagd waar taal een onderdeel van de begeleiding is. M.b.v. externen (bibliotheek en kernteam) zorgen we ervoor dat in de thuissituatie meer Nederlands wordt aangeboden (voorlezen thuis, activiteiten bibliotheek).

"De gemiddelde vaardigheidsscore die door Cito gesteld is, dient als uitgangspunt. Door de school wordt gestreefd naar resultaten die 5% hoger liggen dan die Cito-norm. Daarnaast beogen wij dat 80% van de leerlingen op de Cito-toetsen een I, II of III-score behaalt. Voor de Centrale Eindtoets wordt gestreefd naar het bereiken van de bovengrens van de inspectienormen".

Op het gebied van taalleesonderwijs doen wij het volgende:

- Onze school beschikt over een leescoördinator.
- De leraren werken in de groepen 1 en 2 structureel met "Kijk!"
- De groepen 1-2 gaan 1 keer per 6 weken naar de bibliotheek.
- De kleuters krijgen wekelijks letters aangeboden om ze gevoelig te maken voor letters en klanken.
- De leraren beschikken over goede (actuele) methodes voor taal, begrijpend lezen en technisch lezen.
- De leraren besteden voldoende tijd aan taal- en woordenschatonderwijs (zie lessentabel).
- De school geeft technisch lezen in de groepen 3 t/m 6.
- De leraren geven leerlingen die dat nodig hebben extra instructie en aanbod.
- De leraren betrekken ouders bij het leesonderwijs. Er wordt gewerkt met de methode Bouw! en Letterstad, waar ouders thuis ook mee aan de slag kunnen. Daarnaast krijgen ouders woordrijtjes of leesteksten mee naar huis om te oefenen.
- De leraren integreren taalonderwijs in de zaakvakken.
- De school hanteert het protocol "Leesproblemen en dyslexie" (zie bijlage).

Bijlagen

1. Protocol "Leesproblemen en dyslexie"

3.9 Rekenen en wiskunde

Het rekenen neemt in het rooster een belangrijk deel van de tijd in. Rekenonderwijs wordt gegeven in groep 1 t/m 8. Naast het inoefenen van de basisvaardigheden via "kale" sommen, is er een steeds grotere plaats in het onderwijs voor het oefenen met sommen in een talige context.

Op het gebied van rekenonderwijs doen wij het volgende:

- In de groepen 4 t/m 8 werken we dagelijks aan de rekendoelen van de methode Pluspunt-versie 3. Snappet biedt de mogelijkheid om voor elke leerling rekenonderwijs op maat aan te bieden. De leerlingen die de doelen niet op de gewenste tijd behalen krijgen verlengde instructie en extra leertijd om de stof in te oefenen.
- Het uiteindelijke doel is dat de leerlingen de basisbewerkingen met gehele getallen in elk geval tot 100 snel uit het hoofd leren uitvoeren, waarbij optellen en aftrekken tot 20 en de tafels van buiten gekend zijn. Om dit doel te behalen bieden we het vak automatiseren aan op Snappet of via flietsprogramma's op het Prowisebord. Ook wordt het oefenprogramma "Met sprongen vooruit" ingezet voor het ontwikkelen van getalbegrip en automatiseringsvaardigheden.
- In groep 1 en 2 wordt er les gegeven aan de hand van de leerlijn "Met sprongen vooruit".
- Het is van belang te leren met hoofd, hart en handen. De waarde van momenten waarin je door "doen" opeens inzicht krijgt dat je nooit meer vergeet is groot. Daarom zetten wij concrete materialen in waarmee de leerlingen handelend kunnen rekenen.
- Wij volgen de ontwikkeling van de leerlingen in de groepen 1 en 2 m.b.v. "Kijk!".
- Wij volgen de ontwikkeling van de leerlingen m.b.v. vaardigheidsgroei van Rekenen in Snappet en de Cito-

toetsen.

- De leraren beschikken over voldoende kennis en vaardigheden t.a.v. de moderne rekendidactiek (ze zijn op de hoogte van de nieuwste inzichten).
- De leraren betrekken ouders bij het rekenonderwijs.
- Onze ambities zijn als volgt geformuleerd:

"De gemiddelde vaardigheidsscore die door Cito gesteld is, dient als uitgangspunt. Door de school wordt gestreefd naar resultaten die 5% hoger liggen dan die Cito-norm. Daarnaast beogen wij dat 80% van de leerlingen op de Cito-toetsen een I, II of III-score behaalt. Voor de Centrale Eindtoets wordt gestreefd naar het bereiken van de bovengrens van de inspectienormen".

3.10 Wereldoriëntatie

Wereldoriëntatie vinden wij van belang, omdat onderwijs meer is dan taal en rekenen. Wij willen onze leerlingen breed ontwikkelen.

Omdat wij wereldoriëntatie zien als een geïntegreerd geheel en niet als aparte leerstofgebieden werken wij op dit moment met de methode Toponderzoekers. Deze methode werkt rondom thema's en de kerndoelen komen binnen deze methode aan bod. Op deze wijze worden de zaakvakken aardrijkskunde, geschiedenis, natuurkunde en biologie geïntegreerd aangeboden. Voor onze jaarlijkse projectweek zoeken we het thema bij voorkeur binnen deze leerstofgebieden. Tijdens het werken met Toponderzoekers oriënteren leerlingen zich op zichzelf, op hoe mensen met elkaar omgaan, hoe ze problemen oplossen en hoe ze zin en betekenis geven aan hun bestaan. Leerlingen oriënteren zich op de natuurlijke (leef)omgeving en op verschijnselen die zich daarin voordoen. Zij oriënteren zich ook op de wereld, dichtbij en veraf, toen en nu en maken daarbij gebruik van cultureel erfgoed.

Naast dat de leerlingen de benodigde kennis verwerven vinden we het een zeer belangrijk gegeven dat leerlingen leren gezamenlijk leeropdrachten uit te werken, leren plannen, overleggen, informatie opzoeken, deze ordenen en vervolgens aan het eind van dit proces een presentatie kunnen geven.

Op het gebied van wereldoriëntatie doen wij het volgende:

- Wij gebruiken de methoden Meander, Brandaan en Wijzer.
- Wij gebruiken voor topografie de methode Junior Bosatlas werkatlassen.
- Wij besteden gericht aandacht aan gezond gedrag in de vorm van projecten.
- Voor verkeer in de middenbouw wordt gebruik gemaakt van de methode "SCHOOL op SEEF" van de Onderwijs Adviesdienst.
- Hulpouders helpen mee bij de verkeerslessen "School op Seef".
- De groepen 7 werken met de Jeugdverkeerskrant en doen verkeersexamen.
- Bij wereldoriëntatie zorgen we voor transfer naar de onderdelen van taalonderwijs en rekenen en wiskunde

Op het gebied van wereldoriëntatie willen wij het volgende bereiken:

- Voor de zaakvakken aardrijkskunde, geschiedenis, techniek en natuur gaan we werken met nieuwe methoden waarbij de leerlingen zich goed ontwikkelen qua kennisniveau. Tijdens de verwerking van de leerstof ontwikkelen de leerlingen hun 21st Century Skills.

3.11 Kunstzinnige vorming

Wij vinden het belangrijk dat onze leerlingen:

- Zich breed ontwikkelen.
- Zich oriënteren op kunstzinnige en culturele aspecten die een rol spelen in hun leefwereld.
- Kennis verwerven van de actuele kunstzinnige en culturele diversiteit en in aanraking komen met verschillende vormen van theater.
- Kunnen genieten van schilderijen en beelden, van muziek, van taal en beweging en daarop kunnen reflecteren.
- Zich kunnen uiten (gevoelens en ervaringen).

Een jaarlijks terugkerend evenement vormt Het Kunstmenu. Rondom een thema vinden er meerdere en zeer diverse activiteiten plaats; dans, muziek maken en beluisteren, een gastles volgen, een voorstelling bezoeken, een gastles volgen en een excursie zijn enkele voorbeelden. Het zelf doen en zelf beleven van de leerlingen staat centraal.

Op het gebied van kunstzinnige vorming doen wij het volgende:

- Wij geven teken- en handvaardigheidslessen (kleur, vorm, ruimte, textuur, compositie).

- Wij verzorgen gastlessen muziek waarbij de leerlingen kennis maken met diverse muziekinstrumenten.
- Wij werken samen met een plaatselijke muziekvereniging. De kinderen van groep 5 en 6 gaan om het jaar naar de muziekvereniging. Zij krijgen daar les over koper- en houtblaasinstrumenten, slagwerk en de dirigent. De liefhebbers kunnen zich daarna inschrijven voor workshops buiten schooltijd en een optreden samen met een orkest. Er hoort ook een lespakket bij over de wereld van blaasmuziek en slagwerk. Eventueel kunnen leerkrachten daar zelf uit lesgeven voorafgaand aan het bezoek.
- De school heeft toegang tot de muzieklessen van Benny Vreeden.
- Wij besteden aandacht aan dramatische expressie.
- Wij werken samen met de gemeente op het gebied van cultuureducatie.
- De groepsleerkracht regelt uitstapjes (vaak in samenwerking met ouders) naar o.a. Het Residentieorkest, Rijksmuseum, bibliotheek, bedrijfsleven, TU Delft, De Tweede Kamer, bejaardentehuis, theater, kinderboerderij en de schooltuintjes.
- Het hele jaar door worden er naschoolse workshops aangeboden waar kinderen zich voor kunnen inschrijven, zoals: Magic Science, First Lego League, Kunst.
- Bij de opening van het schooljaar treden alle groepen op voor de hele school. Iedere groep bedenkt een act (liedje, dansje, versje, rap) rondom de leefregel van dat schooljaar.
- Om het schooljaar organiseert de school "Waterwilg Got Talent".
- Op De Waterwilgdag treden alle groepen op voor de hele school rondom een bepaald thema.

Op het gebied van kunstzinnige vorming willen wij het volgende nog bereiken:

- Wij willen de muzikale ontwikkeling van de leerlingen vergroten door de inzet van een vakleerkracht. Hij of zij gaat verschillende songs met de leerlingen zingen onder begeleiding van gitaar en piano. Hierbij ligt de nadruk op het plezier, ritme, zingen en kennismaking met noten.

3.12 Bewegingsonderwijs

Op onze school hechten wij veel belang aan lichamelijke opvoeding. Lichamelijke opvoeding is belangrijk voor de motorische ontwikkeling, maar het vak is ook belangrijk voor het sociale aspect. Oefenen in bewegen kan je natuurlijk in je eentje, maar hoe leuk is het om dat in een groep te doen, en om de beweging te oefenen in het spel. De leerlingen leren samen te werken en elkaar te helpen.

Op het gebied van bewegingsonderwijs doen wij het volgende:

- Wij beschikken over een speelzaal voor de jongste leerlingen.
- Wij maken gebruik van een sporthal voor de groepen 3 t/m 8.
- Wij beschikken over twee vakdocenten bewegingsonderwijs.
- Wij beschikken over een uitgewerkt curriculum bewegingsonderwijs.
- Wij gebruiken het basisdocument bewegingsonderwijs.
- De kleuters krijgen vier keer per week bewegingsonderwijs. Hierbij worden de 12 leerlijnen van het basisdocument bewegingsonderwijs gehanteerd. De bewegingsonderwijs lessen worden twee keer gegeven door de vakleerkracht en twee keer door de eigen leerkracht.
- De groepen 3 t/m 8 krijgen twee keer per week bewegingsonderwijs van de vakleerkracht.
- Tijdens de gymlessen wordt er veel gedifferentieerd zodat alle leerlingen op eigen niveau kunnen bewegen en oefenen.
- Tijdens de gymlessen wordt er veel in vakken gewerkt, zodat veel kinderen tegelijk aan het bewegen zijn.
- Er wordt ieder jaar een sportdag georganiseerd voor alle leerlingen.
- Tijdens de Koningsspelen zijn alle leerlingen in beweging door de openingsdans en verschillende sportactiviteiten.
- Er is een vakwerkplan voor het vak bewegingsonderwijs.
- De vakleerkracht geeft Motorische Remedial Teaching (MRT) aan kleuters die extra ondersteuning nodig hebben.
- De motorische vaardigheden worden gemeten. De leerlingen krijgen voor atletiek elk jaar een diploma waar ze verschillende onderdelen moeten doen. Bij groep 1 en 2 wordt er gebruik gemaakt van "Kijk". Bij leerlingen van de MRT groep wordt er gebruik gemaakt van de MRT observatielijsten om te kijken of de leerling al beweegt naar zijn leeftijd.
- Onze samenwerkingspartner ZieZoo (bso) biedt verlengde schooldag activiteiten aan voor alle leerlingen (Bootcamp).
- In de middagpauze biedt "Team for Talent" sportactiviteiten aan voor de groepen 4 t/m 8.

- Drie leerkrachten zijn in het schooljaar 2018-2019 op studiereis geweest naar Noorwegen om kennis op te doen over bewegend leren en de Gezonde school.
- Het certificaat "Bewegen en sport" via de Gezonde school is aangevraagd.

Op het gebied van bewegingsonderwijs willen wij het volgende nog bereiken:

- Wij willen buitenlessen structureel opnemen in ons weekrooster voor alle groepen. De leerlingen krijgen buiten opdrachten voor de vakken rekenen, spelling en woordenschat waarbij zij ook bewegen (active learning). Dit gebeurt in de vorm van estafettes of opdrachten maken bij een speurtocht.
- Wij willen tijdens de lessen energizers inzetten zodat leerlingen regelmatig kunnen bewegen en er voldoende afwisseling wordt aangeboden.

3.13 Wetenschap en Technologie

Onze maatschappij heeft een sterke behoefte aan geschoolde mensen op het terrein van wetenschap en techniek. Wij willen daaraan een bijdrage leveren door gericht aandacht te besteden aan dit vakgebied. Bij de activiteiten wetenschap en techniek leren onze leerlingen al samenwerkend aspecten die samenhangen met wetenschap en techniek te onderzoeken, te ontdekken en te ontwerpen.

Op het gebied van wetenschap en techniek doen wij het volgende:

- Wij beschikken over twee techniekcoördinatoren.
- In de groepen 1 en 2 werken de leerlingen in hoeken met verschillende constructiematerialen.
- Leerlingen krijgen structureel techniek onderwijs aangeboden vanuit praktische opdrachten behorende bij het Ontdekkasteel.
- De leerlingen van de Kangoeroegroep werken aan verschillende projecten waar wetenschap en techniek aan bod komt (o.a. De Pittige Torens).
- Sommige leerlingen doen mee aan programma's op het voortgezet onderwijs, waar techniek, wetenschap en science wordt aangeboden.
- Het hele jaar door worden er naschoolse workshops aangeboden waar kinderen zich voor kunnen inschrijven, zoals: Magic Science, First Lego League en Kunst.
- De groepen 7 en 8 doen mee aan het #Co-think project waarbij computational thinking centraal staat. Hierbij leren de leerlingen de bijbehorende begrippen en werkwijze. Tijdens de lessen maken wij gebruik van een vertaling van het Engelstalige computational thinking model van Barefoot Computing.
- In alle groepen wordt aandacht besteed aan programmeren. Hierbij worden zowel unplugged als digitale activiteiten aangeboden.

Op het gebied van wetenschap en techniek willen wij het volgende nog bereiken:

- Voor de zaakvakken aardrijkskunde, geschiedenis, techniek en natuur gaan we werken met nieuwe methoden waarbij de leerlingen zich goed ontwikkelen qua kennisniveau. Tijdens de verwerking van de leerstof ontwikkelen de leerlingen hun 21st Century Skills.
- Wij willen het vak techniek weer goed op de kaart zetten door bijvoorbeeld het organiseren van techniekmiddagen.
- Wij willen doorgaan met het Co-think project door contact te blijven houden met bijvoorbeeld Engeland waarbij ervaringen worden uitgewisseld op het gebied van computational thinking.

3.14 Engelse taal

Beheersing van de Engelse taal vinden wij van belang omdat kennis van deze taal steeds belangrijker wordt door de toenemende internationalisering, de groeiende mobiliteit en het veelvuldige gebruik van nieuwe media. De aandacht die wij besteden aan de Engelse taal zorgt ervoor dat onze school zich onderscheidt van andere scholen.

Op het gebied van Engelse taal doen wij het volgende:

- Engels is in het basisonderwijs een verplicht vak in de groepen 7 en 8. Op onze school wordt vanaf groep 1 Engels aangeboden.
- We geven Engels in groep 1 t/m 8 via de methode Stepping Stones Junior.
- De leerlingen van groep 7 en 8 hebben contact met leerlingen in Engeland, Denemarken, Zweden en Finland. Zij maken filmpjes waarbij ze Engels spreken en dit wordt gedeeld met de andere landen. Zij krijgen ook weer filmpjes terug.
- Sommige leerkrachten maken studiereizen naar het buitenland waarbij er Engels wordt gesproken.

- Een groot deel van de leerkrachten zijn Cambridge gecertificeerd.
- Engels sprekende ouders krijgen een rondleiding in het Engels.

Op het gebied van Engelse taal willen wij het volgende bereiken:

- Wij blijven contact houden met een school in Engeland. De leerlingen en leerkrachten wisselen ideeën uit, sturen elkaar filmpjes, maken Skype-verbinding waarbij de Engelse taal in de praktijk wordt geoefend.

3.15 Les- en leertijd

Op onze school willen wij de leertijd effectief besteden omdat we beseffen dat leertijd een belangrijke factor is voor het leren van onze leerlingen. Wij proberen daarom verlies van leertijd te voorkomen. Ook willen wij de leerlingen voldoende leertijd geven (te plannen) om zich het leerstofaanbod eigen te maken. Wij werken met een dagrooster in een weekoverzicht. In principe trachten wij alle leerlingen in acht jaar de einddoelen basisonderwijs te laten halen.

Op het gebied van de leertijd doen wij het volgende:

- De leraren bereiden zich schriftelijk voor (programma en tijden).
- De leraren zorgen voor een effectief klassenmanagement (voorkomen verlies leertijd).
- Op schoolniveau wordt er voldoende onderwijstijd gepland (lessentabel).
- De leraren beschikken over een expliciet week- en dagrooster.
- De leraren variëren de hoeveelheid leertijd afhankelijk van de onderwijsbehoeften.

3.16 Pedagogisch handelen

Onze leraren zijn van cruciaal als het gaat om succesvolle interactie met de leerlingen. Zij hebben (onder meer) een vormende (opvoedende) taak. Zij voeden hun leerlingen op tot goede en kansrijke burgers. Daarom vinden we het belangrijk dat leerlingen goed met zichzelf en met anderen kunnen omgaan. Leraren creëren daartoe een veilig en gestructureerd klimaat waarin kinderen zich gewaardeerd en gerespecteerd voelen. Kernwoorden zijn: relatie, competentie en autonomie. Wij hechten veel waarde aan een positieve en motiverende leraar, die hoge verwachtingen heeft van de leerling, een begeleider is die ervoor zorgt dat de leerlingen het werk zelfstandig en samen met anderen kunnen doen. Daarbij hanteren wij duidelijke regels en ambities.

Op het gebied van pedagogisch handelen doen wij het volgende:

- De leraren zorgen voor een ordelijke klas.
- De leraren zorgen voor een functionele en uitdagende leeromgeving.
- De leraren gaan positief en belangstellend met de leerlingen om.
- De leraren zorgen voor een veilige, ontspannen sfeer.
- De leraren stimuleren het zelfvertrouwen van de leerlingen.
- De leraren zorgen voor interactie met en tussen de leerlingen.
- De leraren bieden de leerlingen structuur.
- De leraren hanteren de afgesproken regels en afspraken.
- De leraren leren de leerlingen zelfstandig en samen te werken.
- In de groepen 1 t/m 8 wordt gewerkt met de methode van de Kanjertraining.

Op het gebied van pedagogisch handelen willen wij het volgende bereiken:

- We zorgen dat de geleerde kennis over de Kanjertraining up-to-date blijft door 1 keer per twee jaar een nascholingsdag te organiseren op De Waterwilg (zie hoofdstuk 3.4).
- De school heeft haar eigen ambitie geformuleerd en streeft erna dat iedere groep onder de 15% scoort op de leerling vragenlijsten (zie hoofdstuk 3.4).

3.17 Didactisch handelen

Op onze school geven de leraren op een effectieve wijze gestalte aan gedifferentieerd onderwijs door o.a. te werken met Snappet en het Efficiënte Directie Instructie Model (EDI). Wij differentiëren bij de instructie (directe instructie volgens het Snappet model) en de verwerking (zowel naar inhoud als naar tempo). Omdat wij veel waarde hechten aan de zelfstandigheid van de leerlingen laten wij leerlingen werken aan hun eigen leerdoelen op Snappet. Wij laten leerlingen ook samenwerken waarbij zij elkaar helpen en van elkaar leren.

Op het gebied van didactisch handelen doen wij het volgende:

- De lessen zijn goed opgebouwd.
- De instructie wordt gedifferentieerd aangeboden op drie niveaus.
- De leraren geven effectieve directe instructie.
- De leraren zorgen dat er meerdere oplossingsstrategieën aan bod komen.
- De leerlingen werken zowel zelfstandig als samen.
- De leraren geven ondersteuning en hulp (met vaste ronde).
- De leraren laten leerlingen hun werk zo veel mogelijk zelf corrigeren.

- Via Snappet krijgen de leerlingen onmiddellijke feedback.
- De leraren zorgen voor stofdifferentiatie.
- De leraren zorgen voor tempodifferentiatie.
- De teamleden hebben in het schooljaar 2018-2019 een studiedag gehad over het Efficiënte Directie Instructiemodel (EDI).
- EDI is geïmplementeerd middels klassenbezoeken door een extern deskundige waarbij alle teamleden hebben geleerd. Er is een Kijkwijzer gebruikt die afgestemd is op EDI.

Op het gebied van didactisch handelen willen wij het volgende bereiken:

- Wij blijven aandacht besteden aan de implementatie van EDI middels studiedagen en klassenbezoeken.
- De borging van EDI vindt plaats door de afspraken goed vast te leggen op de L-schijf en door EDI als agendapunt terug te laten komen op de parallel vergaderingen. De klassenbezoeken worden afgestemd op EDI en er wordt een Kijkwijzer gebruikt.

3.18 Actieve en zelfstandige leerhouding van de leerlingen

Op onze school hechten wij veel waarde aan de zelfstandigheid van de leerlingen. Kernwoorden daarbij zijn: zelf (samen) ontdekken, zelf (samen) kiezen, zelf (samen) doen. Naast zelfstandigheid vinden wij het belangrijk om de eigen verantwoordelijkheid van onze leerlingen te ontwikkelen. Het is vanzelfsprekend dat autonomie en eigen verantwoordelijkheid niet betekent dat de leraren de leerlingen te snel en te gemakkelijk loslaten. Leraren begeleiden de leerprocessen en doen dat "op maat": leerlingen die (wat) meer sturing nodig hebben, krijgen die ook.

Op het gebied van een actieve en zelfstandige houding van de leerlingen doen wij het volgende:

- De leraren betrekken de leerlingen actief bij de lessen.
- De leraren geven de leerlingen eigen verantwoordelijkheid voor hun werk.
- De leraren zorgen dat de leerlingen geconcentreerd werken.
- De leraren laten de leerlingen zelfstandig werken.
- De leraren laten de leerlingen, waar mogelijk, samenwerken en elkaar ondersteunen.
- De leraren zorgen voor een leeromgeving die uitnodigt tot actief bezig zijn.
- De leerlingen van groep 4 t/m 8 werken met Snappet. Hierin zitten o.a. opdrachten op maat en keuzeopdrachten.
- De leraren leren de leerlingen doelmatig te plannen.
- De leerlingen werken met opdrachten uit de zogenoemde Klaarmappen wanneer ze klaar zijn met de reguliere taken.
- De leerlingen bepalen gedeeltelijk wat zij wanneer doen (en hoe, en met wie).
- De taken bevatten keuze-opdrachten.

Op het gebied van actieve en zelfstandige houding van leerlingen willen wij het volgende nog bereiken:

- De leraren maken de leerlingen zelf verantwoordelijk voor hun eigen leerproces en hebben daar coaching gesprekken over.

3.19 Klassenmanagement

Met klassenmanagement bedoelen wij: sturen, plannen, regelen en organiseren. Wij vinden dat onze leraren pas succesvol kunnen zijn als ze hun instructie en de leeractiviteiten van de leerlingen goed kunnen organiseren.

Op het gebied van klassenmanagement doen wij het volgende:

- De leraren zorgen voor een effectieve inrichting van hun lokaal.
- De leraren hanteren heldere regels en routines.
- De leraren zorgen voor zichtbaarheid van de regels
- De leraren voorkomen probleemgedrag.
- De leraren zorgen ervoor dat de lesactiviteiten goed georganiseerd zijn.
- De leraren zorgen ervoor, dat alles goed bereikbaar is.
- De leraren zorgen ervoor dat de leerlingen goed meedoen.
- De leraren houden goed zicht op de klas (oogcontact).
- De leraren zorgen voor een gezellige inrichting (lokaal).

3.20 Zorg en begeleiding

Wij streven ernaar dat iedere leerling zich ononderbroken kan ontwikkelen en ontplooiën. Omdat wij te maken hebben met verschillen, moet het onderwijsleerproces zo ingericht worden, dat dit ook mogelijk is. In de eerste plaats moeten de leraren daarom de leerlingen goed kennen (wat is hun niveau en wat zijn de kenmerken van de leerlingenpopulatie). Daarna moeten de leerlingen goed gevolgd worden. Daar waar nodig volgt zorg en begeleiding. Deze zorg kan gericht zijn op leerlingen die wat minder kunnen, maar ook op leerlingen die gemiddeld presteren of wat meer aan kunnen. Om het ontwikkelproces te volgen, hanteren we het CITO-LVS. Leerlingen met een benedengemiddeld niveau, leerlingen met onvoldoende vaardigheidsgroei en leerlingen met een hoge score komen in aanmerking voor extra zorg. De centrale figuur bij zorg en begeleiding is de leraar. De intern begeleider heeft een coördinerende taak. De aspecten rond de zorg op onze school hebben we beschreven in ons zorgplan, zie bijlage.

Op het gebied van zorg en begeleiding doen wij het volgende:

- De leraren kennen de leerlingen.
- De leraren signaleren vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.
- Ouders worden betrokken bij de (extra) zorg voor hun kind.
- Externe partners worden, indien noodzakelijk, betrokken bij de zorg voor leerlingen.
- De school gebruikt een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.
- Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard en de zorg voor zorgleerlingen.
- De school voert de zorg planmatig uit.
- De school gaat zorgvuldig de effecten van de zorg na.
- De intern begeleider coördineert de zorg en begeleiding.
- De school beschikt over een zogenaamde plusklas, de zogenoemde Kangoeroeklas.
- De school beschikt over een SEN-groep (Special Educational Needs) voor leerlingen met speciale onderwijsbehoeften.
- De school beschikt over meerdere remedial teachers.
- De school beschikt over een gedragsspecialist.
- De school heeft een IB-er voor de kleuters benoemd.

Op het gebied van zorg en begeleiding willen wij het volgende nog bereiken:

- De ib-er van de kleuters inwerken op het gebied van leerlingenzorg.
- De school heeft instrumenten nodig om bij leerlingen van de kleutergroepen hoogbegaafdheid te signaleren.
- Passend onderwijs vereist dat de school de eigen grenzen van zorg goed kent en kan aangeven.
- Optimale samenwerking tussen RT, leerkracht en IB.

Bijlagen

1. Het Zorgplan

3.21 Afstemming

De leraren stemmen hun instructie, het aanbod en de tijd af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen in een groep. Ze dragen er op deze manier zorg voor, dat de leerlingen zich ononderbroken kunnen ontwikkelen.

Afstemming is een belangrijke competentie bij ons op school en daarom is dit ook een belangrijk thema bij de klassenbezoeken, de gesprekscyclus en de vragenlijsten van WMK-po.

Op het gebied van afstemming doen wij het volgende:

- De leerlingen kennen de onderwijsbehoeften van de leerlingen (Snappet).
- De leraren stemmen de instructie af op verschillen tussen leerlingen (5 niveaus).
- De leraren onderscheiden doelen voor de basisgroep, de meergroep en de weergroep.
- De leraren stemmen de verwerking af op verschillen tussen leerlingen.
- De leraren zijn in staat het gedifferentieerd werken goed te organiseren.
- De leraren geven de leerlingen voldoende eigen verantwoordelijkheid.
- De leraren geven keuze-opdrachten aan de leerlingen.
- De leraren differentiëren op instructie, verwerking, tijd en materiaalgebruik.
- De leraren laten de leerlingen elkaar helpen als dat nodig is.

- De leraren geven leerlingen die dat nodig hebben extra ondersteuning.
- De leraren hebben tijdens de les goed zicht op het werk(en) van de leerlingen.

Op het gebied van afstemming willen wij ons nog verder ontwikkelen op de volgende punten:

- De leraren zijn in staat het gedifferentieerd werken goed te organiseren.
- De leraren geven de leerlingen voldoende eigen verantwoordelijkheid.
- De leraren differentiëren op instructie, verwerking, tijd en materiaalgebruik. Sommige leerlingen krijgen meer tijd, anderen minder.

3.22 Extra ondersteuning

Wanneer het nodig is om een leerling een eigen leerlijn te geven, omdat het niveau van de leerling afwijkt van de leeftijdsgenoten, schrijven we een ontwikkelingsperspectief (OPP). Het OPP beschrijft welke leerstof die leerling krijgt aangeboden en welke begeleiding en ondersteuning de school aanbiedt. Tevens vermeldt het OPP de doelen m.b.t. de specifieke vakken en de aanpak van de leraar (afstemming). Het OPP wordt twee keer per jaar geëvalueerd. Bij de evaluatie zijn de ouders en het kind betrokken.

Op het gebied van extra ondersteuning doen wij het volgende:

- De school stelt een OPP op voor leerlingen die een eigen leerlijn hebben.
- Het OPP wordt geschreven volgens een vast format.
- Het OPP wordt 2 x per jaar geëvalueerd en (indien nodig) bijgesteld.
- Het SOP beschrijft wanneer een leerling een eigen leerlijn krijgt.
- Het SOP beschrijft wat we verstaan onder extra ondersteuning.
- Het SOP beschrijft welke extra voorzieningen we hebben voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte.

Op het gebied van extra ondersteuning willen wij het volgende nog bereiken:

- We willen nog beter gebruik maken van de leerlijnen op eigen niveau in Snappet.

3.23 Talentontwikkeling

Om onze leerlingen optimaal toe te rusten op de 21ste eeuw is het noodzakelijk dat wij oog hebben voor de individuele talenten van de leerlingen. Daarbij gaat het ons om talenten in de meest brede zin van het woord. Dus niet alleen om taal- en rekentalent maar ook om creatieve, culturele, motorische, sociale en onderzoekende talenten en bepaalde praktische vaardigheden. Als we bij de leerlingen specifieke talenten ontdekken, dan zal dat mogelijk consequenties hebben voor de organisatie in de klas en voor het ICT-gebruik. Wij realiseren ons dat de schoolomgeving beperktheden kent om altijd ruim baan te kunnen geven aan specifieke talentontwikkelingen. Het ruimte kunnen geven aan specifieke talenten van een leerlingen vergt een intensieve inzet en samenwerking tussen ouders en school.

Op het gebied van talentontwikkeling doen wij het volgende:

- De leraren signaleren talenten bij hun leerlingen.
- De leraren stemmen hun aanbod en organisatie af op specifieke talenten van leerlingen.
- De leraren zetten ICT in relatie met het ontwikkelen van talenten.
- Op onze school besteden wij gericht aandacht aan Techniekonderwijs, Cultuureducatie en Sport en Bewegen.
- Onze school beschikt over beleid met betrekking tot de ontwikkeling van de 21st century skills.
- Onze school biedt getalenteerde leerlingen faciliteiten, indien gewenst, om tijdens de schooluren extern hun talent te ontwikkelen.

3.24 Passend onderwijs

Wij vinden dat elk kind recht heeft op goed en passend onderwijs. In beginsel zijn wij het eens met de stelling dat zo veel mogelijk kinderen regulier primair onderwijs moeten kunnen volgen. Wij realiseren ons dat we een zorgplicht hebben. Onze school richt zich op het geven van basisondersteuning en in enkele gevallen op het geven van extra ondersteuning. In ons schoolondersteuningsprofiel hebben wij beschreven welke ondersteuning we wel en niet kunnen geven.

Op het gebied van Passend Onderwijs doen wij het volgende:

- Onze school beschikt over een ondersteuningsprofiel.
- Onze school biedt basisondersteuning (zie hoofdstuk 3.20 "Zorg en begeleiding").

- Onze school beschikt over een strategisch beleid om de extra ondersteuning uit te breiden.
- De ouders hebben inzicht in de essenties van ons ondersteuningsprofiel.
- De school participeert in netwerken om extra ondersteuning te kunnen garanderen.
- De school biedt zorgarrangementen welke in samenwerking met PPO Delfland zijn gemaakt.
- De school beschikt over een gedragspecialist.

Bijlagen

1. Het Schoolondersteuningsprofiel

3.25 Opbrengstgericht werken

Op onze school werken wij opbrengstgericht (doelgericht). Daarbij richten wij ons op de gemiddelde vaardigheidsscore van de Cito-toetsen en beogen wij dat 80% van de leerlingen op de Cito-toetsen een I, II of III-score behaalt. Door de school wordt gestreefd naar resultaten die 5% hoger liggen dan de Cito-norm. Daarnaast streven wij voor de Centrale Eindtoets naar het bereiken van de bovengrens van de inspectienormen.

Het opbrengstgericht werken wordt ondersteund door ons leerlingvolgsysteem "KIJK!" in de groepen 1 en 2 en CITO-Leerlingvolgsysteem in de groepen 3 t/m 8. Bij de bespreking van de groep (leerlingen) wordt de uitslag van de toets (de gehaalde gemiddelde vaardigheidsscore) vergeleken met de norm (de gewenste gemiddelde vaardigheidsscore). Als de gewenste score structureel onder de gewenste score is, worden er door de IB'er en de leraar interventies afgesproken.

Deze interventies kunnen zijn:

- Interventies kunnen uitgevoerd worden op groeps- en/of individueel niveau.
- Meer tijd besteden aan een bepaald vak of leerstofonderdeel (roosteren).
- Instructie wijzigen en verbeteren: consequent directe instructie toepassen.
- Meer automatiseren.
- Methode-aanbod uitbreiden.
- Differentiatie aanpassen.

Op het gebied van opbrengstgericht werken doen wij het volgende:

- De leraren kunnen toetsgegevens adequaat analyseren.
- De leraren richten hun aanbod op het realiseren van de doelen van de les.
- De leraren weten hoe zij met hun lesgedrag resultaten kunnen beïnvloeden.
- De leraren werken doelgericht, vanuit een gesteld doel.
- De leraren kunnen de analyse van toetsuitslagen relateren aan hun eigen handelen.
- De leraren beschikken over kennis van "goed lesgeven", ze weten wat er toe doet.
- De leraren evalueren de doelen van de les.
- De leraren betrekken de leerlingen bij het vaststellen van de doelen.
- De leraren richten hun instructie op de doelen van de les.
- De leraren richten hun werkvormen op de doelen van de les.
- De leraren kunnen effectief omgaan met het LVS van de school.
- De leraren beschikken over kennis van de essentiële onderdelen van een methode.
- Er zijn twee Snappet coaches die de leerkrachten begeleiden op het gebied van het interpreteren van het Snappet leerkrachtdashboard.

Op het gebied van opbrengstgericht werken willen wij het volgende nog bereiken:

- Bovenstaande competenties van de leerkrachten willen wij verder versterken door de implementatie van EDI middels studiedagen en klassenbezoeken (zie hoofdstuk 3.17 "Didactisch handelen").
- De trendanalyses die de IB-ers maken worden besproken met het team.
- De leerkrachten zijn in staat om de gegevens van Snappet te interpreteren en daarnaar te handelen.

3.26 Resultaten

Ons onderwijs is geen vrijblijvende aangelegenheid. Wij streven zo hoog mogelijke opbrengsten na. Wij achten het van belang dat de leerlingen presteren naar hun mogelijkheden, en dat ze opbrengsten realiseren die leiden tot passend en succesvol vervolgonderwijs.

De opbrengsten van onze school en de uitstroom naar het voortgezet onderwijs staan beschreven in onze schoolgids en op www.scholenopdekaart.nl (<http://www.scholenopdekaart.nl>).

Op het gebied van opbrengsten hebben wij de volgende ambities geformuleerd:

- Op de Cito-Eindtoets van groep 8 scoren wij ieder jaar boven de bovengrens van wat van onze leerlingenpopulatie mag worden verwacht. Onze ambities zijn om dit te continueren.
- Op de tussentoetsen van Cito scoren wij boven het landelijk gemiddelde.
- De gemiddelde vaardigheidsscore die door Cito gesteld is, dient als uitgangspunt voor het vakgebied rekenen en taal. Door de school wordt gestreefd naar resultaten die 5% hoger liggen dan die Cito-norm. Daarnaast beogen wij dat 80% van de leerlingen op de Cito-toetsen een I, II of III-score behaalt.
- De leerlingen realiseren aan het eind van de basisschool de verwachte opbrengsten (op grond van hun kenmerken) op het gebied van rekenen en taal.
- De sociale vaardigheden van de leerlingen liggen op het niveau dat verwacht mag worden (op grond van hun kenmerken).
- Leerlingen ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.
- De leerlingen doorlopen de basisschool in acht jaar.
- De leerlingen krijgen de passende adviezen voor vervolgonderwijs
- De leerlingen presteren naar verwachting in het vervolgonderwijs

Voor een overzicht van de kengetallen (en de analyse daarvan) verwijzen we naar:

- Overzicht scores eindtoetsen.
- Overzicht kengetallen sociaal-emotionele ontwikkeling.
- Overzicht kengetallen ten aanzien van leerlingen met een specifieke behoefte.
- Overzicht kengetallen doorstroming.
- Overzicht kengetallen adviezen VO.
- Overzicht kengetallen functioneren VO.

Onze kengetallen geven we jaarlijks weer in een apart katern (c.q. het jaarverslag). Dit katern is een bijlage bij ons jaarverslag. Het katern bevat ons beleid m.b.t. de bovenstaande thema's, de kengetallen over de laatste drie of vijf jaar, een diagnose en een analyse van de uitslagen en de voorgenomen verbeterpunten.

3.27 Vervolgsucces

Onze school controleert of de gegeven VO-adviezen worden gerealiseerd. We vergelijken daartoe onze adviezen met de plaats van de leerlingen aan het begin van VO-klas 3. We gebruiken daarbij de gegevens van Scholen op de kaart (resultaten – plaats in VO na 3 jaar). Op basis van een analyse stellen we ons beleid m.b.t. advisering VO –indien nodig- bij.

Op het gebied van vervolgsucces doen wij het volgende:

- Onze school beschikt over een heldere procedure voor de VO-advisering (zie bijlage).
- Wij beschikken over het rapport "Waar blijven uw oud-leerlingen" (Nationaal Cohort Onderzoek Onderwijs). Dit rapport staat op onze website www.dewaterwilg.nl.
- Jaarlijks worden de gegeven adviezen vergeleken met de plaats van de leerlingen in VO-3.
- De school analyseert of de eindresultaten en de eerder gegeven schooladviezen in overeenstemming zijn met de loopbaan van de leerlingen.
- De eerder afgegeven schooladviezen passen bij het vervolgsucces van de leerlingen.

Bijlagen

1. Overstap PO naar VO, tijdpad

4 Personeelsbeleid

4.1 Integraal Personeelsbeleid

Het integraal personeelsbeleid van De Waterwilg en van Lucas Onderwijs richt zich op de ontwikkeling van de medewerkers met als focus duurzame inzetbaarheid. De bedoelde ontwikkeling is gekoppeld aan de missie en de visie(s) van de school en aan de vastgestelde competenties. De kwaliteit van de medewerkers is de sleutel tot het resultaat van onze school en onze leerlingen.

We gaan uit van de volgende competenties bij onze medewerkers:

1. Interpersoonlijk
2. Pedagogisch handelen
3. Vakinhoudelijk en didactisch handelen
4. Organisatorisch
5. Samenwerken met collega's
6. Samenwerken met de ouders
7. Samenwerken met externe partners
8. Reflectie en ontwikkeling
9. Planmatig verbeteren en vernieuwen

De competenties en de criteria staan centraal bij de functionerings- en beoordelingsgesprekken en zijn verwerkt in de beoordelingsformulieren. Hiermee borgen wij dat de professionele ontwikkeling van de medewerkers een standaard onderdeel vormt van de gesprekkencyclus.

Binnen Lucas Onderwijs en onze school bevorderen wij het delen van kennis en ervaring tussen scholen en medewerkers. De Lucas Academie ondersteunt kennisdeling door een uitdagend en innovatief programma.

4.2 De schoolleiding

De schoolleiding wordt gevormd door de directeur en drie MT-leden. De schoolleiding is verantwoordelijk voor de inhoud en organisatie van het onderwijs, personeelsbeleid, financiën en facilitaire aangelegenheden en wordt hierin ondersteund en geadviseerd vanuit Lucas Onderwijs.

Lucas Onderwijs zorgt er actief voor, dat wij de gewenste kwaliteit realiseren. Jaarlijks worden er een aantal managementrapportagegesprekken gevoerd (schoolbezoek, functioneringsgesprek schoolleider en clusterdirecteur), waarbij de kwaliteit van de school centraal staat (in relatie tot ons school- en jaarplan). Tevens is er bestuursbeleid geformuleerd voor het geval onze school te maken krijgt met een attendering (inspectie).

De belangrijkste kenmerken van onze schoolleiding zijn:

- De schoolleiding ontwikkelt innovatief beleid op grond van strategische keuzes.
- De schoolleiding communiceert adequaat met het team over de koers van de school.
- De schoolleiding operationaliseert en implementeert beleid op een zorgvuldige wijze.
- De schoolleiding ondersteunt de teamleden in voldoende mate.
- De schoolleiding stimuleert initiatieven van de teamleden.
- De schoolleiding straalt voldoende vertrouwen naar de leraren uit.
- De schoolleiding heeft voldoende delegerend vermogen.
- De schoolleiding benut de capaciteiten van de leraren in voldoende mate.
- De schoolleiding organiseert de dagelijkse gang van zaken op een effectieve wijze.
- De schoolleiding zorgt voor een plezierig werk- en leerklimaat.
- De schoolleiding is een luisterend oor als dat nodig is.
- De schoolleiding heeft gevoel voor humor en kan relativeren.
- De schoolleiding professionaliseert zich voortdurend.

De schoolleiding krijgt feedback middels:

- Functioneringsgesprekken met alle medewerkers.
- Tevredenheidspeilingen voor personeelsleden, ouders en leerlingen.
- Gesprekken met de Leerlingenraad, MR en Ouderraad.
- Gesprekscyclus met de clusterdirecteur van Lucas Onderwijs (ambitiegesprek, schoolbezoek, functioneringsgesprek en beoordelingsgesprek).

Vrouwen in de schoolleiding

Het bestuur van Lucas Onderwijs stelt ten behoeve van de directies zijn scholen eenmaal in de vier jaar een document inzake evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding vast. Onze school sluit zich aan bij dit beleid.

4.3 Beroepshouding

De kwaliteit van de medewerkers op onze school is de sleutel tot succes. Naast de lesgevende capaciteiten zijn bevoegdheid, passie en inspiratie van onze medewerkers de basis voor hun dagelijkse inzet. Op onze school wordt veel waarde gehecht aan de professionele instelling van de werknemers, aan een juiste beroepshouding.

De belangrijkste kenmerken van onze medewerkers zijn:

- De leraren handelen overeenkomstig de missie en de visie van de school.
- De leraren voelen zich medeverantwoordelijk voor de school, de leerlingen en elkaar.
- De leraren kunnen en willen met anderen samenwerken.
- De leraren voeren genomen besluiten uit.
- De leraren zijn aanspreekbaar op resultaten en op het nakomen van afspraken.
- De leraren zijn gemotiveerd om zichzelf te ontwikkelen.
- De leraren zijn in staat te reflecteren op het eigen handelen.
- De leraren stellen zich flexibel op.

4.4 Professionele cultuur

In onze school komen leerkrachten en leerlingen samen om van en met elkaar te leren. Wij werken aan een cultuur die gericht is op verbetering en ontwikkeling, waar sprake is van een continue leersituatie voor leerlingen en professionals. Wij doen dat langs twee wegen:

- Onze school is een professionele leergemeenschap door met elkaar onderwijs vorm te geven. Dit kan gebeuren in een collegiale, gelijkwaardige situatie, maar ook in een opleidingssituatie.
- Wij stimuleren de persoonlijke professionaliteit van onze medewerkers en onze schooldirecteur en geven zoveel mogelijk ruimte aan de eigen passies en talenten. Scholing, onderling lesbezoeken, visitaties en collegiale consultatie dragen bij aan de ontwikkeling van onze professionaliteit. We verkennen vragen rondom het kind en zijn ontwikkeling en rondom de effectiviteit van onderwijsstrategieën die daarop kunnen aansluiten.

Op het gebied van Professionele cultuur willen wij het volgende nog bereiken:

- Invoeren van POP-gesprekken (Persoonlijk Ontwikkel Plannen).
- Leraren houden hun eigen ontwikkeling bij in een digitaal bekwaamheidsdossier. Dit is een Kijkwijzer waarin onderscheid wordt gemaakt tussen de start-, basis-, en vakbekwame leerkracht (zie bijlage Kijkwijzer voor klassenbezoek).

Bijlagen

1. Kijkwijzer voor klassenbezoek

4.5 Beleid met betrekking tot stagiaires

Voor de aanwas van nieuwe leerkrachten vinden wij het belangrijk een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van aankomende leerkrachten, daarom bieden wij stagiaires van de Pabo's de gelegenheid om ervaring op te doen. Wanneer er een aanvraag binnenkomt voor een stage- of LIO-plaats wordt er binnen het team geïnventariseerd welke leerkracht een stagiaire of LIO'er in de klas wil begeleiden. Mogelijke stagiaires worden uitgenodigd voor een gesprek met een lid van de directie en de betreffende leerkracht. Met de HS Leiden is een actieve samenwerking.

Daarnaast zijn er regelmatig leerlingen uit het VO die hun maatschappelijke stage doorlopen binnen de school.

Op het gebied van stagiaires willen wij het volgende bereiken:

- Wij willen een betere samenwerking met de Pabo's om studenten te werven naar De Waterwilg door hier zelf een actievere rol in te nemen.

4.6 Werving en selectie

Wij gaan bij werving en selectie van personeel uit van de regeling werving en selectie van Lucas Onderwijs. Bij het werven van leraren en onderwijsondersteunend personeel wordt gebruik gemaakt van een benoemingsadviescommissie (bac). De bac voor werving en selectie van personeel op de school wordt samengesteld

door de directeur. Omdat op de benoeming van overig personeel geen van de advies- en of instemmingsartikelen uit het MR-reglement van toepassing is, hoeft de MR niet vertegenwoordigd te zijn in de bac. Er wordt een profielschets opgesteld met de gevraagde competenties en een beschrijving van de te volgen procedure. De bac draagt één geschikte kandidaat voor, voor benoeming. De bac wordt samengesteld door de directeur van de basisschool en kan bestaan uit een vertegenwoordiging van:

- De directeur, tevens voorzitter van de bac
- MT-leden
- Teamleden

Het maximum aantal leden bedraagt 3. Alle leden hebben stemrecht. De directeur heeft veto-recht. In bijzondere omstandigheden kan van bovenstaande procedures worden afgeweken.

4.7 Introductie en begeleiding

Nieuwe leerkrachten worden intensief begeleid. In het eerste jaar hoeft de nieuwe leerkracht geen extra schooltaken te doen, zodat alle aandacht besteed kan worden aan de eigen groep. De nieuwe leerkracht kan alle interne schoolafspraken inzien op de Leraar-schijf. Verder krijgt de nieuwe leerkracht begeleiding door:

- externe coach
- maatjes (1 of 2 collega's die vraagbaak zijn)
- klassenbezoeken
- flitsbezoeken
- gesprekken (ontwikkel, voortgang, coaching, beoordeling)
- extra steun bij oudergesprekken door intern begeleider of duo-partner (indien nodig)
- monitoring ontwikkeling leerlingen en groep door intern begeleider

4.8 Taakbeleid

Binnen het taakbeleid van de school is duurzame inzetbaarheid een aandachtspunt. Bij de invulling van het taakbeleid op schoolniveau wordt rekening gehouden met de individuele mogelijkheden van de medewerkers in relatie tot hun persoonlijke omstandigheden en de levensfase waarin ze verkeren. Op onze school krijgen alle leerkrachten elk schooljaar taken toebedeeld. De taken zijn onderverdeeld in lesgevendende taken, groepstaken, schooltaken en professionalisering. Elk jaar wordt er bekeken of de taken goed verdeeld zijn over de verschillende leerkrachten. Daarbij wordt uitgegaan van wensen en sterke kanten van de personeelsleden. Tenslotte worden er jaarlijks afspraken gemaakt over deskundigheidsbevordering.

4.9 Collegiale consultatie

Wij hebben de mogelijkheid voor collegiale consultatie. Wij geven dit vorm op de volgende wijze:

Collega's komen binnen de jaargroep wekelijks bij elkaar om hun onderwijs onderling af te stemmen en met elkaar te overleggen over diverse onderwijskundige en pedagogische vraagstukken. Leraren geven elkaar feedback en steunen elkaar. Ze kunnen bij elkaar in de klas komen om van elkaar te leren; de zogenaamde collegiale consultatie.

Er vinden minimaal drie rondes van consultatie per jaar plaats. De leerkracht kijkt hierbij eenmaal in de klas bij zijn oude groep, eenmaal in de groep van een parallelcollega en eenmaal in de groep bij een collega naar keuze. Dit kan bijvoorbeeld gaan om het bekijken van een bepaalde les of expertise op het gebied van zorg.

4.10 Klassenbezoek

De directeur, MT-leden en intern begeleiders leggen jaarlijks bij ieder personeelslid klassenbezoeken af. Bij het klassenbezoek wordt een Kijkwijzer gebruikt of er wordt een verslag geschreven. Na afloop van het klassenbezoek volgt een reflectief gesprek waarin complimenten en eventuele ontwikkelpunten worden besproken.

Als een nieuwe werkwijze wordt ingevoerd (zoals bijvoorbeeld het "Efficiënte Directie Instructiemodel") dan worden de klassenbezoeken hierop afgestemd. Bij deze klassenbezoeken wordt meestal een extern deskundige ingezet en loopt een MT-lid mee om er ook van te leren.

Naast klassenbezoeken worden ook korte flitsbezoeken gedaan door de directeur, MT-leden en intern begeleiders.

4.11 Persoonlijke ontwikkelplannen

Minimaal 1 x per drie jaar vindt er een POP-gesprek plaats tussen een personeelslid en een MT-lid. De voortgang komt ieder jaar aan de orde bij het functioneringsgesprek of voortgangsgesprek. De POP van een personeelslid wordt tussendoor bijgesteld als doelen gehaald zijn en wanneer er nieuwe doelen geformuleerd worden. In het beoordelingsgesprek wordt door de directie een oordeel gegeven over de realisatie van de opgestelde POP's.

De inhoud van een POP is gebaseerd op persoonlijke ontwikkeling van een personeelslid en de onderwijskundige ambities (doelstellingen) van de school. Bij de uitvoering van het POP maken we o.a. gebruik van het aanbod van de Lucas Academie.

Op het gebied van Persoonlijke ontwikkelplannen willen wij het volgende nog bereiken:

- Certificaten, diploma's en andere bewijsstukken van bekwaamheid worden gearchiveerd in het digitale bekwaamheidsdossier.

4.12 Het bekwaamheidsdossier

In het bekwaamheidsdossier laat elke leraar op individueel niveau zien op welke wijze hij gewerkt heeft aan het op actueel peil houden van zijn beroepskwaliteit in relatie tot de schoolontwikkeling. Daarom staan zowel de gemaakte afspraken als de bewijsstukken geregistreerd in het bekwaamheidsdossier van het personeelslid.

Op dit moment is er van ieder teamlid een papieren bekwaamheidsdossier.

Op het gebied van het bekwaamheidsdossier willen wij het volgende nog bereiken:

- Voor ieder teamlid een digitaal bekwaamheidsdossier.

4.13 Intervisie

Binnen onze school zijn er verschillende intervisiemomenten:

- Tijdens de parallelvergaderingen wordt over inhoudelijke onderwerpen gesproken.
- Tijdens studiebijeenkomsten.
- In verschillende werkgroepen.

Ook worden er jaarlijks intervisiegroepen samengesteld rond schoolthema's die samenhangen met de schoolontwikkelpunten.

4.14 Functioneringsgesprekken

Lucas Onderwijs beschikt over een kaderregeling gesprekkencyclus primair onderwijs. De doelen van het functioneringsgesprek zijn:

- Medewerkers stimuleren om te reflecteren op hun eigen functioneren en verantwoordelijkheid te nemen voor hun persoonlijke professionele ontwikkeling.
- Medewerkers stimuleren die dingen te doen die hun werkplezier en werkprestaties en de bredere schoolontwikkeling ten goede komen.

Tijdens het functioneringsgesprek komen o.a. aan de orde: taakopvatting, taakbelasting, loopbaan, werkomstandigheden, samenwerking team/directie/MT, contacten ouders, scholing en afspraken.

Het gesprek vindt plaats tussen een teamlid en een MT-lid. Het functioneringsgesprek heeft een tweezijdig karakter. Beide gesprekspartners hebben een gelijkwaardige inbreng en geven elkaar feedback. Ze bereiden het gesprek voor door van te voren het formulier digitaal in te vullen. Na afloop wordt een verslag van het gesprek gemaakt.

De clusterdirecteur van Lucas Onderwijs doet de gesprekkencyclus met de directeuren van de scholen.

4.15 Beoordelingsgesprekken

In de kaderregeling gesprekkencyclus primair onderwijs van Lucas Onderwijs staat dat t en minste één keer per vier jaar een beoordelingsgesprek wordt gevoerd tussen de hiertoe bevoegde leidinggevende en iedere medewerker. Indien gewenst of vereist wordt een hogere frequentie van beoordeling gerealiseerd.

Bij de overgang van een tijdelijke naar een vast aanstelling worden één of twee beoordelingsgesprekken gevoerd.

De doelen van het beoordelingsgesprek zijn:

- Het periodiek beoordelen van het functioneren van de medewerker in rechtspositionele zin.
- Het geven van inzicht in de functieervulling van de medewerker gedurende de beoordelingsperiode.

De beoordeling komt – indien het onderwijzend personeel of onderwijsondersteunend personeel met lesgebonden taken betreft – onder meer tot stand op basis van één of meer lesbezoeken. Hierbij wordt een beproefd en objectief observatie-instrument als hulpmiddel ingezet.

De leidinggevende maakt na afloop van het beoordelingsgesprek een verslag. Ontwikkelpunten worden daarbij SMART geformuleerd. De verslaglegging wordt digitaal gearchiveerd.

4.16 Professionalisering

In de nieuwe CAO is vastgelegd dat medewerkers op jaarbasis 80 uur tot hun beschikking hebben voor professionalisering (deeltijders naar rato van de werktijdfactor). Scholing komt aan de orde bij de functioneringsgesprekken. Medewerkers kunnen voor (persoonlijke) scholing opteren (bij voorkeur in relatie tot de organisatorische doelen van de school, de schoolverbeterdoelen, de competentie set en/of het opgestelde persoonlijk ontwikkelplan). Daarnaast organiseert en faciliteert de directie teamgerichte scholing. Ook deze scholing richt zich op het versterken van de missie, de visie en de ambities (doelen) van de school. De bewijsstukken van de scholing wordt verwerkt in het bekwaamheidsdossier van de medewerkers. Het jaarlijkse aanbod van Lucas Academie wordt actief onder de aandacht gebracht bij alle medewerkers.

In de schoolgids staat ieder jaar beschreven aan welke ontwikkelonderwerpen het team gaat werken.

4.17 Teambuilding

Op onze school organiseren wij diverse typen vergaderingen waarin we met elkaar overleggen over thema's die inhoudelijk en/of organisatorisch van belang zijn voor de school en de leerkrachten. De eenheid in het team wordt tevens versterkt door de jaarlijkse gezamenlijke momenten van nascholing.

We onderscheiden in het kader van teambuilding ook de meer informele communicatiemomenten.

Op het gebied van teambuilding doen wij het volgende:

- Gezamenlijk koffiemoment bij de start van de dag om 8.15 uur.
- Gezamenlijke lunch in de teamruimte.
- Af en toe een vrijdagmiddagborrel.
- 1 keer per jaar een teamuitje met het hele team.
- Soms een extra teamuitje voor iets "speciaals" (collega is 25 of 40 jaar in dienst, afscheid).
- Verzorgde lunch tijdens studiedagen.
- Verzorgd diner tijdens ouderavonden.
- Een gezellig samenzijn met Kerst.
- Een afsluiting aan het einde van het schooljaar in de vorm van een diner.
- Spontane activiteiten georganiseerd door teamleden.

4.18 Verzuimbeleid

Een zieke werknemer vraagt ziekteverlof aan bij de directeur. Deze regelt samen met de MT-leden de vervanging. Er wordt gekozen uit onderstaande mogelijkheden:

- Duo-collega wordt gevraagd of deze extra wil werken.
- Leerkrachten die extra ondersteuning geven nemen de groep over.
- Leerkrachten met een bepaalde taak (bijvoorbeeld KGG, RT, SEN, NT2, ICT) nemen de groep over.
- Gepensioneerde leerkrachten vallen in.
- Invallers via een uitzendbureau worden ingezet.
- Groep verdelen.
- IB-ers / directie nemen de groep over.
- Groep wordt naar huis gestuurd.

De werknemer meldt zich ook beter bij de directeur. Bij dreigend langdurig verzuim wordt de werknemer opgeroepen door de bedrijfsarts. Bij kort veelvuldig verzuim wordt een verzuimgesprek gehouden door de directeur. Langdurig verzuim wordt afgehandeld conform de Wet Poortwachter. De re-integratie voor wat betreft het functioneren op school, valt onder de verantwoordelijkheid van de directeur.

In de tabel hieronder staat het ziekteverzuim over de periode 1 mei 2018 t/m 1 mei 2019. Het ziekteverzuim op De Waterwilg is lager dan de norm.

	Norm	Score De Waterwilg
Ziekteverzuim	5%	3,9%

4.19 Mobiliteitsbeleid

Er kan sprake zijn van verplichte en vrijwillige mobiliteit. Bij krimp van formatie kan het gebeuren dat tot verplichte mobiliteit van personeel moet worden overgegaan. Jaarlijks wordt een mobiliteitsnotitie opgesteld door Lucas Onderwijs.

Naast verplichte mobiliteit bestaat er de mogelijkheid om aan te geven vrijwillig van werkplek te willen veranderen, de zgn. vrijwillige mobiliteit. Deze notitie behandelt beide soorten mobiliteit door elkaar heen, omdat we trachten beide soorten met elkaar te combineren. Omdat vrijwillige mobiliteit ook een bijdrage kan leveren aan kennisdeling tussen scholen en collega's en aan de duurzame inzetbaarheid van medewerkers, geven we bijzondere aandacht aan die mogelijkheid.

De teamleden op De Waterwilg kunnen ieder jaar aangeven of zij gebruik willen maken van mobiliteit.

5 Organisatie en beleid

5.1 Organisatiestructuur

Lucas Onderwijs is een dynamisch en betrokken onderwijsbestuur. Momenteel vallen zevenenvertig scholen voor basisonderwijs, vier scholen voor speciaal basisonderwijs, drie expertisecentra en drie regio's voor voortgezet onderwijs met in totaal zesentwintig vestigingen, onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van de stichting.

De Waterwilg is één van de 46 basisscholen van Stichting Lucas Onderwijs. De directeur geeft samen met het MT, leiding aan de school, onder eindverantwoordelijkheid van een van de clusterdirecteuren Primair Onderwijs van de Stichting.

Het managementteam van De Waterwilg bestaat uit:

- directeur
- intern begeleiders van de onder-, midden- en bovenbouw
- ICT-coördinator en coördinator van de dependance.

Het managementteam is integraal verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken en het (uitvoeren van het) beleid. Het MT wordt bijgestaan door 7 leerjaarcoördinatoren (LJC). Elk leerjaar heeft een LJC-er waarbij de groepen 1 en 2 onder 1 LJC-er vallen.

De school heeft de beschikking over een ouderraad en een MR. Op stichtingsniveau is er een GMR.

5.2 Groeperingsvormen

De school gaat uit van een leerstofjaarklassensysteem, waarbinnen gedifferentieerd onderwijs wordt gegeven. Alleen bij de groepen 1 en 2 is er sprake van combinatieklassen. Per leerjaar zijn er drie parallelklassen.

1. De overgang naar de groepen 3: uit zeven groepen 1-2 worden drie groepen 3 samengesteld. Leraren en Intern begeleider houden rekening met de verhouding jongens-meisjes, leerhulpvragen en gedragshulpvragen.
2. Overgang leerjaar 5 naar 6: dit is een bijzondere overgang. Indien nodig worden de leerlingen verdeeld en zijn de, onder 3 genoemde items, leidraad bij het samenstellen van 3 nieuwe groepen 6. De school deelt de groepen 5 opnieuw in omdat de ervaring uit het verleden ons geleerd heeft dat bepaalde interacties tussen leerlingen en/of problematieken moeilijk te doorbreken zijn met het gaan van de jaren. Daarnaast hebben we geconstateerd dat een opnieuw samenstellen van groepen een verfrissende herstart voor veel leerlingen kan betekenen.
3. Een niet vooraf geplande hergroepering: incidenteel kan de groepsdynamiek dermate intensief zijn dat een opnieuw samenstellen van een bepaalde jaargroep noodzakelijk wordt. Het is aan de school om dit te beoordelen.

Voor leerlingen met speciale onderwijsbehoeften bestaat er een SEN-groep (Special Educational Needs). Deze leerlingen gaan 3 keer per week naar de SEN-groep waar zij begeleid worden door een remedial-teacher.

5.3 Het schoolklimaat

Wij vinden het belangrijk dat de school een veilige en verzorgde omgeving is voor de leerlingen en de medewerkers. Een omgeving waarin iedereen zich geaccepteerd voelt en waar het plezierig samenwerken is. Onze school is een school die open staat voor ouders. Wij proberen ouders optimaal te informeren en te betrekken bij de dagelijkse gang van zaken.

Op het gebied van schoolklimaat doen wij het volgende:

- De school ziet er verzorgd uit.
- De school is een veilige school.
- Leraren (onderling) en leerlingen (onderling) gaan respectvol met elkaar om.
- Ouders ontvangen wekelijks een nieuwsbrief.
- De ouders van alle groepen ontvangen wekelijks berichten via Klasbord (foto's met een kort bericht).
- De ouders van de groepen 3 ontvangen maandelijks een speciale nieuwsbrief.
- De school organiseert jaarlijks een informatieavond, rapportavonden en soms thema-avonden.
- Ouders participeren bij diverse activiteiten.
- De school staat altijd open en de leraren zijn bereikbaar voor de ouders buiten de schooltijden.

Op het gebied van schoolklimaat willen wij het volgende nog bereiken:

- De ouders krijgen de mogelijkheid om rechtstreeks te mailen naar de leerkrachten (korte berichten/vragen).

5.4 Veiligheid

De school waarborgt de sociale veiligheid van leerlingen en medewerkers. Er is een registratiesysteem (binnen Esis B) waarin ernstige ongevallen en incidenten worden bij gehouden.

Onder (ernstige) incidenten kan worden verstaan:

- fysiek geweld
- intimidatie en/of bedreiging met fysiek geweld
- intimidatie en/of bedreiging via msn, sms, e-mail of internet
- pesten, treiteren en/of chantage
- seksueel misbruik
- seksuele intimidatie
- discriminatie of racisme
- vernieling
- diefstal
- (religieus) extremisme

Onze school hanteert een actief beleid om incidenten te voorkomen.

Belangrijk zijn onze schoolregels. Deze regels zijn opgesteld in de 10 leefregels.

Hoe wij met elkaar omgaan binnen de school wordt eveneens duidelijk omschreven vanuit de Kanjertraining en deze afspraken zijn leidend in de communicatie. Deze regels worden uiteraard gehanteerd en er wordt opgetreden tegen grensoverschrijdend gedrag. De school beschikt over een methode voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, namelijk de Kanjertraining. De lessen sociaal-emotionele ontwikkeling staan in het teken van de ontwikkeling van goed (passend) gedrag. Pestgedrag wordt gesignaleerd en behandeld volgens ons pestprotocol.

De school beschikt over het volgende:

- ongevallen en incidenten registratie
- bedrijfshulpverlening (BHV)
- ontruimingsplan
- veiligheidsplan (zie bijlage)
- logboeken en certificaten speeltoestellen
- risico- inventarisatie & evaluatie
- logboeken verwarming, brandinstallatie, alarm
- keuringsrapporten gymnastiektoestellen
- verzuimregistratie leerlingen
- protocol informatieverstrekking gescheiden ouders
- protocol klachtenregeling primair en voortgezet onderwijs Lucas
- een interne en externe vertrouwenspersoon
- protocol luizen
- protocol medicijnverstrekking en medisch handelen
- protocol overgang PO naar VO
- protocol pesten
- protocol schorsen en verwijdering
- protocol wet op de privacy- privacyreglement
- protocol wet op de privacy - sociale media primair onderwijs

De ouders en de leraren worden 1 x per twee jaar bevraagd op veiligheidsaspecten. De veiligheid van de leerlingen wordt jaarlijks gemonitord middels Kanvas. De gegevens worden aangeleverd bij de Inspectie van het Onderwijs.

In de schoolgids worden ouders uitgebreid geïnformeerd over aspecten van sociale veiligheid. Veel protocollen en plannen staan op de website van onze school en/of Lucas Onderwijs.

Op het gebied van sociale en fysieke veiligheid willen wij het volgende nog bereiken:

- Wij willen bovenstaande documenten en protocollen in één veiligheidsmap bundelen.

Bijlagen

1. Het Veiligheidsplan

5.5 Arbobeleid

Lucas Onderwijs heeft met Zorg van de Zaak een Arbo-contract afgesloten. Het beleid is erop gericht om uitval van leerkrachten te voorkomen. Bij langdurige uitval stelt de bedrijfsarts een probleemanalyse op. De directeur en de zieke leerkracht stellen vervolgens een plan van aanpak op. Op verzoek is er de mogelijkheid van een Sociaal Medisch Overleg met de bedrijfsarts en de verzuimadviseur van HRM.

We beschikken over een registratieformulier voor het melden van een ongeval en de oorzaak daarvan. Op die manier kunnen we tekortkomingen aan het gebouw en/of materialen in kaart brengen en acties plannen. Voor de speeltoestellen is een logboek aanwezig voor het bijhouden van onderhoud en het melden van eventuele ongevallen. De brandweer heeft een gebruiksvergunning afgegeven en (daarmee) via de vergunning de school brandveilig verklaard. Op de school is een calamiteitenplan aanwezig.

Risico-inventarisatie wordt gevolgd aan de hand van de planning van Lucas Onderwijs.

5.6 Interne communicatie

Op onze school vinden we de interne communicatie van groot belang. Het gaat erom betrokkenheid te creëren van de medewerkers op het werk en op het schoolgebeuren om op die manier de kwaliteit van de school te optimaliseren. Daarom zorgt de schoolleiding voor een heldere vergaderstructuur en worden er effectieve hulpmiddelen gebruikt.

Op het gebied van interne communicatie doen wij het volgende:

- De parallelvergaderingen op leerjaarniveau zijn 2-wekelijks.
- De vergadering van de leerjaarcoördinatoren vindt 1 keer per maand plaats.
- De zorgvergadering: de leden van het SOT-team (Schoolondersteuningsteam) komen 12 keer per jaar bijeen. Er is sprake van een `klein` SOT-team waarin zitting hebben de directeur en de intern begeleiders en een `groot` SOT-team. In het grote SOT-team hebben zitting: de schoolmaatschappelijk werker, de intern begeleiders, de orthopedagoog van de Onderwijsadviesdienst en de ambulante begeleider van Jeugdformaat
- Indien nodig komen de werkgroepen bijeen om activiteiten voor te bereiden.
- Het managementteam vergadert wekelijks.
- De Oudervereniging vergadert 6 x per jaar.
- De Medezeggenschapsraad vergadert 6 x per jaar.
- Wij gebruiken effectieve middelen voor de communicatie: postvakken, memobord, via e-mail en de teamagenda.

Qua communicatiegedrag vinden wij het volgende belangrijk:

- Zaken worden op de juiste plaats besproken.
- Vergaderingen worden goed voorbereid.
- Op vergaderingen is sprake van actieve deelname.
- In beginsel spreekt iedereen namens zichzelf.
- Wij geven elkaar respectvolle feedback en accepteren ook feedback van anderen.

5.7 Samenwerking

Onze school werkt effectief samen met voorschoolse voorzieningen. Deze samenwerking is m.n. gericht op informatie-uitwisseling over leerlingen in achterstandsituaties, en het realiseren van een doorgaande leerlijn. Daarnaast werken we samen met vervolgscholen (ook bij een tussentijds vertrek). In alle gevallen betrekken we ouders bij de overgang van hun kind (voorschool – school; school – voortgezet onderwijs; school – andere school). Met betrekking tot leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte werken we samen met het samenwerkings-verband en met zorgpartners. Tenslotte werken we constructief samen met de gemeente; afspraken in het kader van de lokale educatieve agenda en m.b.t. vroegschoolse educatie voeren we loyaal uit.

In het kader van de zorg onderhouden wij contacten met:

- De leerplichtambtenaar
- De wijkagent
- Centrum voor jeugd en gezin
- Schoolmaatschappelijk werk
- Schoolarts

5.8 Contacten met ouders

Goede contacten met ouders vinden wij van groot belang. Ouders zien we daarom als gelijkwaardige gesprekspartners. Voor de leraren zijn de bevindingen van de ouders essentieel om het kind goed te kunnen begeleiden. En voor de ouders is het van belang dat zij goed geïnformeerd worden over de ontwikkeling van hun kind.

Op het gebied van contacten met ouders doen wij het volgende:

- Ouders worden betrokken bij schoolactiviteiten.
- Leraren stellen zich op de hoogte van de opvattingen en verwachtingen van de ouders. Dit doen zij tijdens de zogenoemde startgesprekken bij aanvang van ieder schooljaar.
- We organiseren jaarlijks een informatie-avond over de groep waarin hun kind zit.
- Ouders ontvangen informatie over de actuele gang van zaken.
- Ouders worden betrokken bij (extra) zorg.
- Ouders (en hun kinderen) worden adequaat voorbereid op het vervolgonderwijs.
- Ouders worden adequaat op de hoogte gesteld van de ontwikkeling van hun kind.
- Leraren stimuleren ouders tot onderwijsondersteunend gedrag in de thuissituatie.
- We bevragen ouders regelmatig over hun tevredenheid.
- Zie hoofdstuk 5.3.

5.9 Overgang PO-VO

De Waterwilg is een school in Nootdorp wat binnen het samenwerkingsverband van PPO Delflanden valt. Nootdorp ligt tegen de gemeentes Pijnacker, Delft, Zoetermeer, Voorburg en Den Haag aan. Wij hebben te maken met grensverkeer omdat onze leerlingen zich aanmelden op VO-scholen in deze gemeentes maar ook elders. Doordat diverse VO-scholen buiten ons samenwerkingsverband liggen hebben wij te maken met verschillende aanmeldprocedures, regels en afspraken. De Waterwilg wil ervoor zorgen dat onze leerlingen soepel instromen in het voortgezet onderwijs dat bij hen past en de ouders goed informeren over de aanmeldprocedures die gelden. Hierbij wordt het protocol overgang PO naar VO gevolgd (zie bijlage). De school werkt met het digitale overstapsysteem Onderwijs Transparant om de onderwijsinhoudelijke gegevens van onze leerlingen te garanderen. Hier zijn alle scholen binnen de regio Haaglanden, Pijnacker, Delft en Zoetermeer en Rotterdam bij aangesloten.

Over de advisering merken wij verder op:

- Wij werken met een voorlopig advies aan het einde van groep 7. Aan de hand van de uitslag van de Entree-toets, de resultaten van de leerling op het LOVS (deze resultaten ontvangen ouders 2 keer per jaar bij het schoolrapport), leerlingkenmerken (werkhouding, motivatie, sociaal-emotionele ontwikkeling, omgaan met huiswerk), Snappet en de bevindingen van de leerkracht formuleren wij voor iedere leerling een voorlopig advies voor het voortgezet onderwijs.
- In januari groep 8 worden de toetsen van Cito-LVS Medio-8 afgenomen.
- In januari worden de voorlopige adviezen van de leerlingen geëvalueerd, eventueel bijgesteld en omgezet naar een definitief advies.
- Voor alle leerlingen van groep 8 in het reguliere basisonderwijs is het verplicht om een eindtoets te maken. De Centrale Eindtoets wordt in april afgenomen.
- De uitslag van de Centrale Eindtoets is het laatste moment dat de school het VO-advies kan bijstellen. Hierbij kan er alleen naar boven toe bijgesteld worden.

5.10 Privacybeleid

Onze school beschikt over een privacyreglement (incl. protocollen) waarin staat hoe wij met privacy omgaan. In het reglement staat hoe we omgaan met de persoonsgegevens van leerlingen én medewerkers. En hoelang de gegevens worden bewaard. In het reglement garanderen we dat de persoonsgegevens zorgvuldig worden behandeld. Dat betekent dus ook dat de informatie die we in de schooladministratie (o.a. het LOVS) vastleggen juist, nauwkeurig én volledig up-to-date is. Het reglement staat op de website van Lucas Onderwijs.

5.11 Voor- en vroegschoolse educatie

De Waterwilg is geen VVE-school. Wel wordt er vanuit de school deelgenomen aan overleggen op gemeentelijk niveau door de intern begeleider van de onderbouw.

5.12 Voor-, tussen- en naschoolse opvang

Op De Waterwilg wordt voor-, tussen en naschooltijd opvang aangeboden aan de leerlingen.

Voorschoolse opvang

Kinderopvang ZieZoo is gehuisvest in ons schoolgebouw en biedt voorschoolse opvang aan van 7.30 tot 8.30 uur. Meer informatie is te vinden op www.ZieZoo.nl (<http://www.ZieZoo.nl>).

Tussenschoolse opvang (overblijven)

De school biedt kinderen de mogelijkheid om tussen de middag op school over te blijven. De tussenschoolse opvang is van 12.00 tot 13.30 uur en wordt georganiseerd door de school in samenwerking met overblijfouders. Meer informatie staat in onze schoolgids.

Naschoolse opvang

Kinderopvang ZieZoo biedt naschoolse opvang aan van 15.30 tot 19.00 uur. Meer informatie is te vinden op www.ZieZoo.nl (<http://www.ZieZoo.nl>)

Andere externe partijen die voor- en naschoolse opvang verzorgen zijn:

- Kern Kinderopvang Randstad
- SKS Alles Kids
- Skippy Pepijn
- Gastouderbureau Het Koningshofje te Nootdorp

De contactgegevens van deze externe partijen staan in onze schoolgids.

6 Financieel beleid

6.1 Lumpsum financiering, ondersteuning en gesprekken

De afspraken met betrekking tot de financiën van De Waterwilg zijn vastgesteld in het Financieel Beleidskader PO van Lucas Onderwijs. De begroting wordt vastgesteld door het CvB en deze vaststelling heeft betrekking op het daarop volgende kalenderjaar. Het financiële beleid van Lucas Onderwijs ten aanzien van de scholen in het primair onderwijs is er op gericht om de navolgende doelen te bereiken:

- het waarborgen van het primaire proces op de scholen op kwalitatief voldoende niveau;
- het efficiënt en effectief inzetten van de beschikbare middelen, gerelateerd aan het strategische beleid van de stichting en de scholen;
- waarborgen van de continuïteit van de organisatie, door het houden van voldoende reserves en liquiditeiten op stichtingsniveau.

Budgetverdeling Lucas Onderwijs

Door middel van een beschikking verstrekt het Ministerie van OC&W een lumpsumvergoeding op stichtingsniveau, de bestuurslumpsum. Deze is overigens gebaseerd op individuele berekeningen per school. De bestuurslumpsum, wordt verdeeld over de individuele scholen naar rato van het eigen aandeel in de totale bestuurslumpsum, waarbij gemeentelijke- en/of doelsubsidies buiten beschouwing blijven. Deze gemeentelijke- en/of doelsubsidies worden aan de betreffende scholen toegerekend.

Periodieke rapportage en verantwoording

De scholen kunnen online exploitatie-, balansoverzichten en de individuele mutaties en gescande facturen inzien. Het bureau verzorgt tussentijdse rapportages voor de directies van de scholen. Verrijkt met de input van de directeuren wordt een definitieve forecast opgesteld.

Indien uit de periodieke rapportage blijkt dat de begrotingsdoelstelling niet gehaald zal worden, dient de schooldirecteur met de clusterdirecteur te overleggen over de te nemen maatregelen om die doelstelling alsnog te bereiken.

In februari/maart wordt de jaarrekening per school door de administratie opgesteld en wordt hierover gecommuniceerd met de schooldirecteur. De schooldirecteur maakt een toelichting als verantwoording bij de jaarrekening.

6.2 Externe geldstromen

Van het rijk ontvangt de school: lumpsumgelden en prestatieboxgelden. Van het Samenwerkingsverband ontvangt de school de gelden voor de zorg. De budgetten komen op bovenschools niveau binnen en worden daar beheerd.

De school verantwoordt zich over de deugdelijke besteding van de gelden via de managementrapportage(s).

6.3 Interne geldstromen

Ouders welke hun kinderen inschrijven op De Waterwilg worden gelijktijdig met deze inschrijving lid van de Oudervereniging van De Waterwilg. De informatie over de ouderbijdrage is opgenomen in de schoolgids. Het ouderbijdragebeleid, zowel ten aanzien van het bedrag, als de bestemming, behoeft instemming van de Medezeggenschapsraad.

De vrijwillige ouderbijdrage is €50,- voor elk kind uit het gezin per jaar.

Van de inkomsten worden diverse activiteiten georganiseerd (zie de schoolgids). Jaarlijks (op de algemene ouderavond) legt de ouderraad financiële verantwoording af via de jaarrekening en een begroting. Het bedrag voor het nieuwe jaar wordt op deze avond ook vastgesteld.

Onze school kent een overblijfgeregeling. Leerlingen die willen overblijven tussen de middag moeten hiervoor een vastgesteld bedrag betalen. Jaarlijks wordt de besteding van de gelden gecontroleerd door een MR-lid uit de oudergeleding en de directeur. Van het geld krijgen de overblijfouders een kleine vergoeding conform de landelijke afspraken. Daarnaast wordt er speelmateriaal van deze bijdrage aangeschaft.

6.4 Sponsoring

Vijftien organisaties, waarin de besturenorganisaties en VNG zijn vertegenwoordigd, hebben een convenant ondertekend dat handelt over sponsoring in het primair en voortgezet onderwijs. Onze school onderschrijft dit convenant. Dit ligt ter inzage op school.

De drie belangrijkste uitgangspunten van het convenant zijn:

- Sponsoring moet verenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige doelstellingen van de school. Er mag geen schade worden berokkend aan de geestelijke en/of lichamelijke gesteldheid van leerlingen. Sponsoring moet in overeenstemming zijn met de goede smaak en fatsoen.
- Sponsoring mag niet de objectiviteit, de geloofwaardigheid, de betrouwbaarheid en de onafhankelijkheid van het onderwijs en de daarbij betrokkenen in gevaar brengen
- Sponsoring mag niet de onderwijsinhoud en/of de continuïteit van het onderwijs beïnvloeden, dan wel in strijd zijn met het onderwijsaanbod en de kwaliteitseisen die de school aan het onderwijs stelt. Het primair onderwijsproces mag niet afhankelijk zijn van sponsormiddelen.

De medezeggenschapsraad heeft instemmingsrecht op beslissingen van het bevoegd gezag over sponsoring. Wij houden ons aan het opgestelde convenant.

6.5 Begrotingen

De taken en verantwoordelijkheden tussen de directies van de basisscholen, de clusterdirecteuren en het College van Bestuur zijn geregeld in statuten en reglementen. De directie van de school is verantwoordelijk voor de financiële huishouding van de school, zodanig dat er kwalitatief goed onderwijs kan worden aangeboden. Daarbij wordt gebruik gemaakt van bestaande geldstromen maar worden ook nieuwe subsidiemogelijkheden geïntroduceerd en aangeboord. De school draagt zorg voor het budgetteren, bewaken, beheren en het bijsturen van de schoolgebonden geldstromen. Per school wordt schriftelijk vastgelegd wie binnen de school voor welke (hoofd) kostensoort verantwoordelijk is en in dat verband het budgethouderschap draagt (autorisatie). De directeur blijft verantwoordelijk voor het werken met de lasten die zijn opgenomen binnen zijn begroting.

Begrotingscyclus

In het voorjaar stelt het bestuur een kaderbrief op met daarin belangrijke aanwijzingen voor de begroting van het komende jaar. In maart wordt het meerjaren bestuursformatieplan opgesteld of geactualiseerd. Na de zomervakantie wordt het financieel beleidskader vastgesteld door het bestuur. In oktober vinden op basis van de kaderbrief, het financieel beleidskader en het formatieplan de begrotingsgesprekken met de schooldirectie plaats. In november worden de concept schoolbegrotingen door de clusterdirecteuren voorgelegd aan het CvB. De uiteindelijke begroting wordt in november voor advies voorgelegd aan de GMR. Na vaststelling door het CvB wordt in december de begroting ter goedkeuring en vaststelling aan de Raad van Toezicht voorgelegd. De directeur zorgt voor de communicatie met de MR van de school. Over de begroting, de bijzonderheden, inhoudelijk en financieel, heeft de directeur overleg met de MR.

Bij de opstelling van de begroting wordt voor wat betreft het onderdeel onderhoud, uitgegaan van de Meerjaren Onderhouds Plan (MOP) van de afdeling Facilitaire Zaken (FZ) van het stichtingsbureau. Deze onderhoudsrapportage geeft een beeld van het te plegen preventief, technisch en ingrijpend onderhoud over een periode van 40 jaren.

Afschrijvingen vinden plaats wanneer er investeringen uit eigen middelen worden gepleegd op het gebied van gebouwen, inventaris, ICT en lesmethoden.

7 Zorg voor kwaliteit

7.1 Kwaliteitszorg

Zoals gemeld in het hoofdstuk Onderwijskundig beleid stelt Lucas Onderwijs zijn scholen in staat en stimuleert hen het best denkbare onderwijs te bieden, opdat iedere leerling zich kan ontwikkelen tot een zelfbewuste, verantwoordelijke en kansrijke burger. Het bestuur neemt graag een rol bij het bewaken van de kwaliteit door met regelmaat met de schoolleiding hier over in gesprek te gaan (onderdeel gesprekscyclus) en daar waar nodig ondersteuning aan te (laten) bieden. Voorts heeft het bestuur gesprekken met de Inspecteurs om de voortgang van de scholen op dit terrein te monitoren.

Onze school onderscheidt kwaliteit en kwaliteitszorg. We streven kwaliteit na (zie de ambities bij de verschillende beleidsterreinen) en we zorgen ervoor dat de kwaliteit op peil blijft: wij beoordelen de ambities systematisch en cyclisch en op basis van de bevindingen verbeteren of borgen we onze kwaliteit. Van belang is ook dat onze kwaliteitszorg gekoppeld is aan het integraal personeelsbeleid. We streven ernaar dat onze medewerkers competenties ontwikkelen die gerelateerd zijn aan de beleidsterreinen die we belangrijk vinden. Daardoor borgen we dat de schoolontwikkeling en de ontwikkeling van onze medewerkers parallel verloopt.

Op het gebied van kwaliteitszorg doen wij het volgende:

- Wij beschikken over ambities bij diverse beleidsterreinen (zie dit schoolplan).
- Wij beschikken over een evaluatieplan waardoor geborgd is dat de verschillende beleidsterreinen minstens 1 x per vier jaar beoordeeld worden.
- Wij werken planmatig aan verbeteringen (vanuit de documenten: schoolplan, jaarplan en jaarverslag).
- Wij evalueren stelselmatig of onze verbeterplannen gerealiseerd zijn.
- Wij borgen onze kwaliteit (o.a. door zaken op schrift vast te leggen).
- Wij rapporteren aan belanghebbenden (inspectie, bevoegd gezag, MR en ouders).
- Wij waarborgen de sociale veiligheid van medewerkers en leerlingen.

7.2 Kwaliteitscultuur

Op onze school geven we gestalte aan onderwijskundig leiderschap. We zijn sterk gericht op het steeds verbeteren van onze persoonlijke kwaliteit (zowel directie als team). Het uitgangspunt voor onze professionalisering is onze visie die vertaald is in ambities, in indicatoren voor ons (onderwijskundig) handelen.

Op het gebied van kwaliteitscultuur doen wij het volgende:

- De schoolleiding en het team werken voortdurend aan de verbetering van de eigen professionaliteit.
- Het team krijgt voldoende gelegenheid voor professionalisering.
- De school geeft de leerkrachten een zelfstandige verantwoordelijkheid m.b.t. de beoordeling van de onderwijsprestaties van de leerlingen.
- De school geeft de leerkrachten voldoende zeggenschap waar het gaat om het vakinhoudelijke proces in de school.
- De school geeft de leerkrachten voldoende zeggenschap waar het gaat om het vakdidactische proces in de school.
- De school geeft de leerkrachten voldoende zeggenschap waar het gaat om het pedagogische proces in de school.

7.3 Verantwoording en dialoog

De Waterwilg legt systematisch verantwoording af aan de verschillende stakeholders. De ouders ontvangen wekelijks een nieuwsbrief en tevens geven we relevante informatie via de website van de school. Ook de schoolgids is een belangrijk medium om ouders op de hoogte stellen van zaken die van belang zijn. Daarnaast is er regelmatig overleg met de MR. Ieder jaar stellen we een jaarplan op met onze verbeterdoelen. Het jaar sluiten we af met een jaarverslag waarin we verantwoording afleggen aan onze stakeholders voor wat betreft de realisatie van onze verbeterdoelen en de behaalde resultaten.

Daarnaast voert de directeur één keer per jaar een ambitiegesprek met onze clusterdirecteur. Centraal in onze rapportages staan de opbrengsten van de school (in de meest brede zin):

- Eindopbrengsten
- Tussenopbrengsten

- Sociale opbrengsten
- Realisatie verbeterdoelen

In het kader van “verantwoording afleggen” maken wij ook gebruik van www.scholenopdekaart.nl (<http://www.scholenopdekaart.nl>).

7.4 Het meten van de basiskwaliteit (Quick Scan)

De Inspectie van het Onderwijs beschrijft in haar waarderingskader 2017 de basiskwaliteit op 17 standaarden. Wij hebben gemeten of we voldoen aan de gestelde eisen van basiskwaliteit met behulp van het instrument WMK-po (Quick Scan mei 2019). De scores per standaard en de actiepunten zijn opgenomen in ons schoolplan in de bijpassende paragrafen. De totaaluitslagen van de Quick Scan zijn als bijlage toegevoegd aan ons schoolplan.

Naast de Quick Scan willen we jaarlijks een schooldiagnose afnemen (Evaluatieplan 2019-2023 hoofdstuk 7.10). Op basis van de uitslagen stellen we actiepunten vast die we zullen meenemen in de jaarplannen.

Alle verbeterpunten uit dit schoolplan zijn per beleidsterrein beschreven. Het totaaloverzicht is toegevoegd (bijlage Verbeterpunten en meerjarenplanning 2019-2023).

Quick Scan uitslagen mei 2019

Beleidsterrein	Score Team	Waardering
Kwaliteitszorg	3,81	Uitstekend
Kwaliteitscultuur	3,70	Goed
Verantwoording en dialoog	3,91	Uitstekend
Aanbod	3,84	Uitstekend
Zicht op ontwikkeling	3,94	Uitstekend
Didactisch handelen	3,85	Uitstekend
(Extra) ondersteuning	3,87	Uitstekend
Samenwerking	3,63	Goed
Toetsing en afsluiting	4,00	Uitstekend
Resultaten	4,00	Uitstekend
Sociale en maatschappelijke competenties	3,80	Uitstekend
Vervolgsucces	4,00	Uitstekend
Veiligheid	3,98	Uitstekend
Pedagogisch klimaat	3,95	Uitstekend

Bijlagen

1. Quick Scan mei 2019 uitslagen
2. Verbeterpunten en meerjarenplanning 2019-2023

7.5 Wet- en regelgeving

Onze school heeft kennis genomen van de eisen van de Inspectie van het Onderwijs voor wat betreft wet- en regelgeving. Wij houden ons aan de volgende eisen:

- De schoolgids leveren wij tijdig aan bij de inspectie.
- De schoolgids voldoet aan de eisen die de inspectie stelt.
- Het schoolplan leveren wij tijdig aan bij de inspectie.
- Het schoolplan voldoet aan de eisen die de inspectie stelt.
- Het zorgplan leveren wij tijdig aan bij de inspectie (via het samenwerkingsverband).
- Het zorgplan voldoet aan de eisen die de inspectie stelt.

- Wij plannen voldoende onderwijstijd.
- Wij plannen niet meer dan (maximaal) 7 x een onvolledige schoolweek voor de leerlingen van groep 3 t/m 8.

7.6 Inspectiebezoeken

De inspectie van het onderwijs is op 15 september 2015 bij ons op school geweest. Dit is een standaard bezoek dat eens in de 4 jaar plaatsvindt. We moesten van te voren verschillende documenten opsturen. De inspecteur heeft verschillende groepen bezocht en ging in gesprek met ouders, leerlingen, leerkrachten, intern begeleider en directeur. Aan het einde van de dag maakte de inspecteur zijn beoordeling bekend. De Waterwilg kreeg voor alle onderdelen een "GOED". Bij de beoordeling mag de inspectie alleen een "goed" geven als de school zeer uitzonderlijk presteert en daarbij een voorbeeld is voor andere scholen. Het complete rapport van het inspectiebezoek is als bijlage toegevoegd.

Bijlagen

1. Inspectierapport 15 september 2015

7.7 Tevredenheidspeilingen

Ieder jaar wordt er een tevredenheidspeiling afgenomen door een onafhankelijk bureau. Dit bureau verzorgt tevredenheidspeilingen voor leerlingen, ouders en leerkrachten. De vragenlijsten worden digitaal en anoniem ingevuld en er wordt ook een vergelijking met andere scholen gemaakt (referentiegroep).

Tevredenheidspeiling	Landelijk gemiddelde	Cijfer De Waterwilg
Ouders (jaar 2018)	7,5	7,9
Leerlingen (jaar 2018)	8,1	8,3

De uitslagen worden gecommuniceerd naar de MR, ouders, Leerlingenraad, leerkrachten en het bestuur. Bij iedere uitslag wordt een toelichting geschreven en er worden actiepunten geformuleerd (zie www.scholenopdekaart.nl). De actiepunten worden opgenomen in het schoolplan en jaarplan.

De tevredenheidspeilingen zijn als bijlagen toegevoegd. De vragenlijst voor leraren zal worden afgenomen in het schooljaar 2019-2020.

Bijlagen

1. Tevredenheidspeiling Leerlingen 2018
2. Tevredenheidspeiling Ouders 2018

7.8 Evaluatieplan 2019-2023

Onze school beschikt sinds kort over een meerjarenplanning voor de kwaliteitszorg. Daarin zijn opgenomen de Quick Scan, de Schooldiagnoses en de vragenlijsten (zie bijlage). De diverse paragrafen komen als volgt terug in de meerjarenplanning:

Hoofdstuk	Beleidssterreinen	April 2020	April 2021	April 2022	April 2023
Onderwijskundig	Levensbeschouwelijke identiteit		X		
Onderwijskundig	Sociaal-emotionele ontwikkeling	X			
Onderwijskundig	Actief Burgerschap en Sociale Cohesie			X	
Onderwijskundig	Leerstofaanbod		X		
Onderwijskundig	Taallesonderwijs	X			
Onderwijskundig	Rekenen en wiskunde		X		
Onderwijskundig	Wereldoriëntatie				X
Onderwijskundig	Kunstzinnige vorming	X			
Onderwijskundig	Bewegingsonderwijs			X	
Onderwijskundig	Wetenschap en Techniek		X		
Onderwijskundig	Engelse taal			X	
Onderwijskundig	Gebruik leertijd			X	
Onderwijskundig	Pedagogisch handelen	X			
Onderwijskundig	Didactisch handelen				X
Onderwijskundig	Actieve en zelfstandige leerhouding leerlingen			X	
Onderwijskundig	Klassenmanagement		X		
Onderwijskundig	Zorg en begeleiding				X
Onderwijskundig	Afstemming - HGW		X		
Onderwijskundig	Passend onderwijs				X
Onderwijskundig	Opbrengstgericht werken	X			
Onderwijskundig	Opbrengsten	X	X	X	X
Personeelbeleid	Integraal personeelsbeleid		X		
Personeelbeleid	Schoolleiding	X			
Personeelbeleid	Beroepshouding				X
Organisatie	Schoolklimaat	X			
Organisatie	Sociale en fysieke veiligheid		X		X
Organisatie	Interne communicatie				X
Organisatie	Externe contacten			X	
Organisatie	Contacten met ouders	X			
Kwaliteit	Kwaliteitszorg				X
Kwaliteit	Wet- en regelgeving			X	
		9	9	8	9

8 Strategisch beleid

8.1 Strategisch beleid

Lucas Onderwijs beschikt over een Koersbeweging 2022 (zie bijlage). Voor De Waterwilg zijn per resultaatgebied de volgende aandachtspunten (verbeterpunten) van belang:

Gebieden	Verbeterpunten
Toekomstgericht Onderwijs	<p>Internationalisering</p> <p>We willen een vervolg geven aan het #Co-think project door contact te blijven houden met bepaalde landen. De leerlingen uit verschillende landen gaan gesprekken met elkaar voeren via Skype. Hierdoor leren zij meer over de cultuur in een ander land en beter te communiceren in het Engels. De nadruk ligt op programmeren, samenwerken en de 21st Century Skills.</p> <p>Gepersonaliseerd leren (Snappet)</p> <p>Door de technologische innovatie van Snappet kunnen de leerkrachten nog beter onderwijs op maat aanbieden.</p> <p>ICT</p> <p>Vergroten van kennis en vaardigheden van leerkrachten t.a.v. ICT gebruik bij het lesgeven, moderne media en Mediawijsheid. Klassenmanagement op groeps- en schoolniveau aan het gebruik van ICT/ tablets door de leerlingen.</p> <p>21st Century Skills</p> <p>Voor de zaakvakken aardrijkskunde, geschiedenis, techniek en natuur gaan wij met nieuwe methoden werken waarbij de leerlingen zich goed ontwikkelen qua kennisniveau. Tijdens de verwerking van de leerstof ontwikkelen de leerlingen hun 21st Century Skills.</p>
Toekomstgericht Personeelsbeleid	<p>I.v.m. het lerarentekort wil onze school:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aantrekkelijk blijven voor de huidige teamleden - aantrekkelijk zijn voor nieuwe teamleden. - actiever Pabo-studenten werven. - zij-instromers aannemen. - aandacht voor personeel. - goede inzet van de extra gelden voor werkdrukverlichting.
	Meer gespecialiseerde leraren binnen de school.
Doorlopende lijnen PO-VO & KC	<p>Primair Onderwijs - Voortgezet Onderwijs</p> <ul style="list-style-type: none"> - een vloeiende overgang van PO naar VO. - een betere samenwerking en verbinding tussen PO en VO. <p>Kindcentrum</p> <ul style="list-style-type: none"> - een betere samenwerking met de BSO. - vorming van een IKC.
Passend Onderwijs	Het aantal zorgleerlingen neemt toe waarbij er sprake is van ernstige en meervoudige problematiek. Wij willen de expertise binnen onze eigen school goed blijven inzetten en goed blijven samenwerken met het samenwerkingsverband.
Besturingsfilosofie	

9 Formulier "Instemming met schoolplan"

Brin: 27CG
Naam: RKBS De Waterwilg
Adres: De Poort 4
Postcode: 2631 PT
Plaats: Nootdorp

VERKLARING

Hierbij verklaart de medezeggenschapsraad van bovengenoemde school in te stemmen met het **van 2019 tot 2023** geldende schoolplan van deze school.

Namens de MR,

naam
-----

functie
-----

plaats
-----

datum
-----

handtekening
_____

naam
-----

functie
-----

plaats
-----

datum
-----

handtekening
_____

10 Formulier "Vaststelling van schoolplan"

Brin: 27CG
Naam: RKBS De Waterwilg
Adres: De Poort 4
Postcode: 2631 PT
Plaats: Nootdorp

VERKLARING

Het bevoegd gezag van bovengenoemde school heeft het **van 2019 tot 2023** geldende schoolplan van deze school vastgesteld.

Namens het bevoegd gezag,

naam

-----

functie

-----

plaats

-----

datum

-----

handtekening

_____

naam

-----

functie

-----

plaats

-----

datum

-----

handtekening

_____